

Přeboučský ROŠT

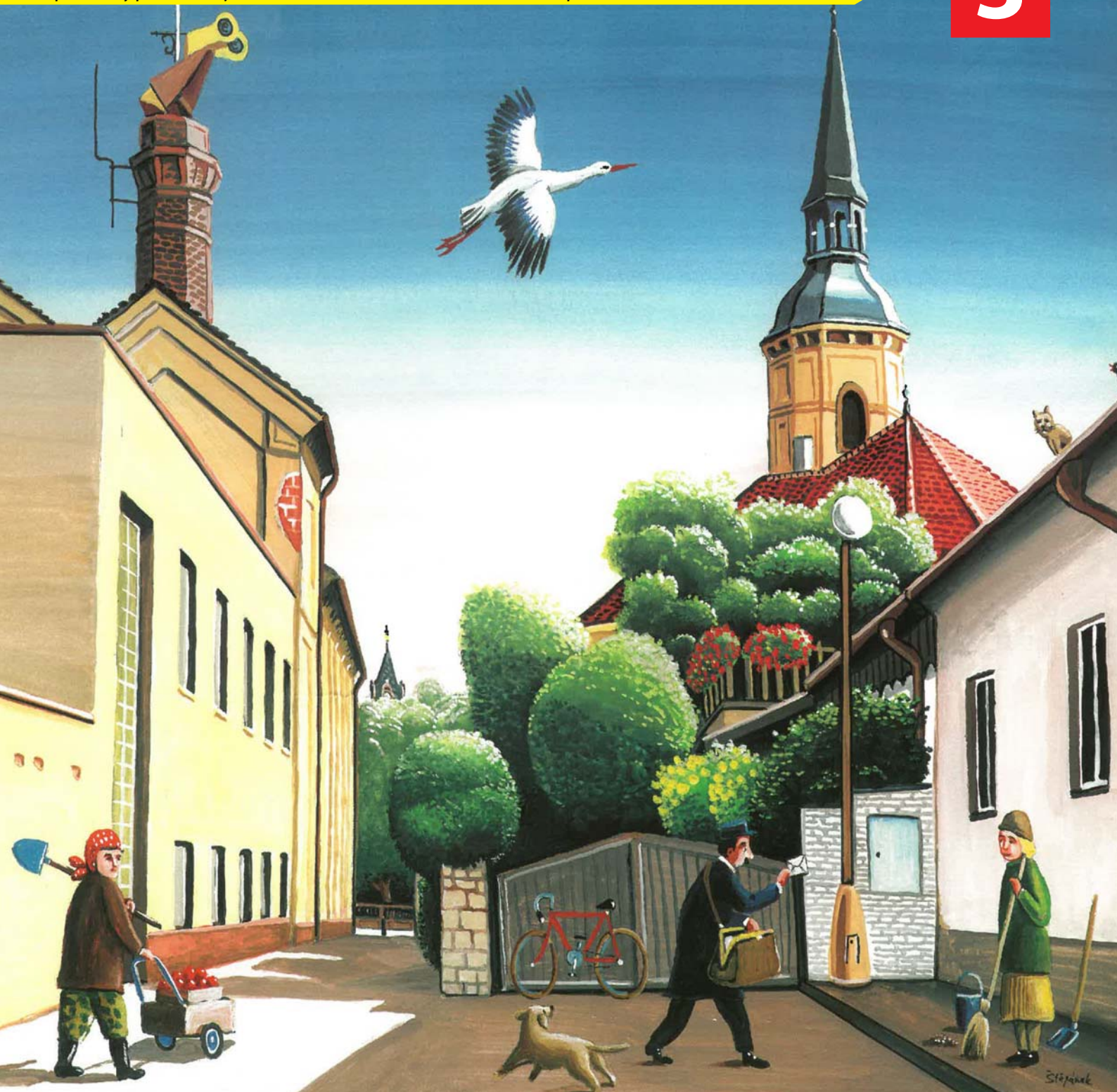
březen
2023

3

Zpravodaj pro občany Přeboučska

www.mestoprebouc.cz

10 Kč

**Informace o rekonstrukci
školní jídelny
a uzavření části městského parku**

... čtěte na str. 4

**Svoz větvi,
mobilní svoz,
svoz bioodpadu**

... naleznete na str. 6–7

**Letos uplyne 77 let
od založení oddílu basketbalu
v Přebouči**

... čtěte na str. 32

KULTURNÍ A INFORMAČNÍ CENTRUM MĚSTA PŘELOUČE VÁS ZVE

KICMP POŘÁDÁ CESTOPISNOU PŘEDNÁŠKU

AUSTRÁLIE - VELKÁ CESTApřednáší **Dr. Jaroslav Liska**
OBČANSKÁ ZÁLOŽNA PŘELOUČ**14.3. 2023 V 18 HOD.**
VSTUP 50 Kč

KICMP A ČEZ POŘÁDÁJÍ

**KOMENTOVANOU PROHLÍDKU
VODNÍ ELEKTRÁRNY V PŘELOUČI****18.3. 2023 V 9.00, 10.30 A 13.00 HOD.**účast nutno nahlásit předem na tel.: 731 697 085
nebo e-mail: muzeum@kicmp.cz
VSTUP ZDARMA

KICMP POŘÁDÁ DIVADELNÍ PŘEDSTAVENÍ PRO DĚTI

**POHÁDKA PLNÁ NOT
aneb ptej se líná blízko mlýna****NEDELE 26.3. 2023 V 16 HOD.****KINO PŘELOUČ**
VSTUP 100 Kč

KICMP POŘÁDÁ PŘEDNÁŠKU

PREMFOTO PŘELOUČ
prestižní mezinárodní fotografická

výstava (1957 - 1972)

přednáší Ing. BcA. Jindřich Beneš

OBČANSKÁ ZÁLOŽNA PŘELOUČ
28.3. 2023 V 18 HOD.

VSTUP 50 Kč

PŘIHLÁŠKY DO TANEČNÍCH KURZŮ 2023**JSOU K DISPOZICI OD 1.3. 2023****V KANCELÁŘI INFOCENTRA NA MASARYKOVĚ
NÁMĚSTÍ NEBO KE STAŽENÍ NA: WWW.KICMP.CZ****FARMÁŘSKÉ TRHY****KAŽDOU STŘEDU
MASARYKOVO NÁM. PŘELOUČ****FARMÁŘSKÉ TRHY****PŘIPRAVUJEME V ROCE 2023****STŘEDA 15.3. - ŠTEFAN MARGITA V ŠANSONOVÉM
VEČERU S HOSTY****VSTUP 490 Kč, KINO PŘELOUČ****STŘEDA 22.3. - JAKUB SMOLÍK - RECITÁL****VSTUP 280/240 Kč, KINO PŘELOUČ****STŘEDA 29.3. - SVATÉ NEŘESTI - DIVADELNÍ KOMEDIE****DIVADLO ARTUR****VSTUP 280/240 Kč, KINO PŘELOUČ****ČTVRTEK 13.4. - VLASTA REDL - KONCERT S KAPELOU****VSTUP 380 Kč, KINO PŘELOUČ****ČTVRTEK 18.5. - KAREL ŠÍP - MINIRÁTY****VSTUP 490 Kč, KINO PŘELOUČ****PŘIPRAVUJEME V ROCE 2023**

Kulturní a informační centrum města Přelouče pořádá:

**PSYCHOHRÁTKY
S EVOU HOLUBOVOU**ÚČINKUJÍ: **EVA HOLUBOVÁ, KAROLÍNA HOLUBOVÁ
MATĚJ PAPRČIAK, Jiří VALÁŠEK**
POPULÁRNĚ NAUČNÁ BESEDA, KDE SE PŘEDÁVÁJÍ
INFORMACE O DUŠEVNÍM ZDRAVÍ ZÁBAVNOU FORMOU.**KINO PŘELOUČ**
SOBOTA 6. KVĚTNA 2023 V 19 HOD.
VSTUP 400/350 Kč**PŘEDPRODEJ VSTUPENEK
V SYSTÉMU****TICKETPORTAL**
KANCELÁŘ KULTURNÍHO A INFORMAČNÍHO
CENTRA MĚSTA PŘELOUČE
MASARYKOVO NÁMĚSTÍ PŘELOUČ

TEL.: 466 672 259

Rada města**Dne 30. 1. 2023 se konala 8. schůze**

Rady města Přelouče a na programu byl například nákup majetku nad 40 tis. Kč MŠ Kladenská, dohoda o ukončení příkazní smlouvy „Splašková kanalizace Klenovka s převedením odpadních vod do Přelouče“ se společností Grant & Project Partners, s. r. o. Praha. Schválil se dodatek č. 1 ke smlouvě o dílo č. 5 204 06-1- „Revitalizace Švarcavy (ř. km 0,200 – 0,723) – 1. část – Mosty a lávky“. Projednaly se smlouvy o zřízení věcného břemene, schválila se smlouva o právu obdobném věcnému břemeni – služebnosti č. P/BOVB/2021/001 mezi městem Přelouč a Ředitelstvím silnic a dálnic ČR, opravňující město Přelouč umístit na silnici I/2 na pozemku p.č. 178/30 v k. ú. Přelouč dělicí ostrůvek na přechodu pro chodce. Radní schválili také smlouvu o dílo na vypracování projektové dokumentace pro výběr zhotovitele a provádění stavby splaškové kanalizace v místní části Štěpánov se společností IKKO Hradec Králové, s. r. o. za cenu 277 000 Kč bez DPH a také smlouvu o dílo se společností KB Advisory, s. r. o. Praha za zpracování plánu auditu a vlastního auditu celkem za 668 000 Kč bez DPH. Projednaly se zápisy Osadního výboru Mělice ze dne 9. 1. 2023, Osadního výboru Klenovka ze dne 14. 1. 2023, Školské a kulturní komise ze dne 4. 1. 2023, zápis Sociálně zdravotní komise ze dne 11. 1. 2023, dále také žádosti o dotace z rozpočtu města nad 50 tis. Kč na rok 2023. Na vědomí rada vzala přehled množství uloženého komunálního odpadu na skládku za 4. čtvrtletí 2022 pro uplatnění slevy a také nákup tašek na třídění odpadu do domácností za dotovanou cenu od společnosti EKO-KOM a. s., dále stav neuhrazených pohledávek ke dni 31. 12. 2022, odsouhlasilo se zapojení města Přelouče do mezinárodní kampaně „Vlajka pro Tibet“ vyvěšením tibetské vlajky dne 10. 3. 2023 na budově č.p. 25. Jedním z bodů jednání bylo také schválení dodatku č. 4 smlouvy o dílo na realizaci veřejné zakázky „Stavební úprava nebytových prostor, Choceňská č. p. 877, Přelouč“ s dodavatelem STAVEBNÍ PODNIK PŘELOUČ, s. r. o., se snížením ceny o 50 295, 05 Kč bez DPH.

V pořadí 9. schůze Rady měst Přelouče se konala 13. 2. 2023 a mimo jiné se na vědomí vzalo výsledky inventarizačních prací k 31. 12. 2022, schválila se pravidla pro pronájem pozemků ve vlastnictví města Přelouče, platná od 14. 2. 2023. Projednalo se

zřízení věcného břemene, majetkové převody, žádosti o dotace z rozpočtu města nad 50 tis. Kč na rok 2023 a také do 50 tis. Kč z rozpočtu města v tomto roce. Zastupitelstvu se doporučilo schválit rozpočtové opatření č. 1 rozpočtu města na rok 2023. Radní schválili Smlouvu o společnosti veřejných zadavatelů mezi Městem Přelouč a příspěvkovými organizacemi zřízenými městem za účelem společného postupu při nákupu zemního plynu a elektřiny pro rok 2024 na Českomoravské komoditní burze Kladno a odsouhlasili nákup zemního plynu a elektřiny na rok 2024 pro Město Přelouč a příspěvkové organizace na Českomoravské komoditní burze Kladno a souhlasili s Obchodními podmínkami dohody pro obchodování Elektřiny a Plynu na ČMKB mezi Městem Přelouč a FIN-servis, a.s. Kladno. Na vědomí se vzal zápis z 1. jednání Komise sportovní ze dne 23. 1. 2023. Zastupitelstvu se doporučilo schválit výplatu odměn za rok 2022 členům výborů finančního, kontrolního, majetkového, Osadního výboru Mělice, Osadního výboru Klenovka a Osadního výboru Lohenice dle předložených návrhů a také výplatu odměn členům Komise školské a kulturní, členům Komise sportovní, Komise bezpečnostní a dopravní, Komise sboru pro občanské záležitosti, Komise sociální a zdravotní, Komise pro rozvoj města, Komise místní samosprávy Štěpánov, Komise místní samosprávy Lhota – Škudly a členům Komise místní samosprávy Tupesy dle předložených návrhů. Rovněž se doporučilo zastupitelům schválit smlouvu o sdružení prostředků na činnost JSDH Přelouč s obcí Valy s účinností od 1. 3. 2023, doporučilo se jim mimo jiné navrhnout Bc. Irenu Burešovou jako zástupce města Přelouč na volbu do představenstva spol. Vodovody a kanalizace Pardubice, a. s., dále se schválila smlouva o sdružení prostředků na činnost společné JSDH Přelouč s obcí Valy s účinností od 1. 3. 2023 a také se například pověřila paní Bc. Dana Bystrianská přijímáním prohlášení snoubenců o uzavření manželství. Velice dlouhá debata proběhla na téma změny frekvence svozu komunálního odpadu u rodinných domů a nakonec se schválila změna stávajícího systému svozu komunálního odpadu spočívající v úpravě svozu směšného komunálního odpadu od rodinných domů na frekvenci 1x 2 týdny, a to s termínem od 1. 1. 2024 s výjimkou v měsících květen, červen, červenec a srpen, kdy bude svoz 1x týdně.

Zastupitelstvo města

Ve čtvrtek 23. 2. 2023 se konalo II. veřejné zasedání Zastupitelstva města Přelouče. Na úvod jednání přednesl zastupitelům starosta Martin Šmíd zprávu o činnosti rady města v období mezi I. a II. zasedáním zastupitelstva, na vědomí zastupitelé vzali návrhy a stanoviska majetkového výboru

ze dne 8. 2. 2023, finančního výboru ze dne 15. 2. 2023, Osadního výboru Klenovka ze dne 14. 1. a 19. 2. 2023, Osadního výboru Mělice ze dne 9. 1. 2023 a Osadního výboru Lohenice ze dne 2. 2. 2023. Zastupitelé projednali a s několika menšími úpravami schválili rozpočtové opatření č. 1 rozpočtu města na rok 2023. Dále se také projednaly a schválily majetkové převody, dotace z rozpočtu města na rok 2023 pro Charitu Přelouč, Tělocvičnou jednotu Sokol Přelouč, FK Přelouč, HC Jestřáby Přelouč, Orel jednotu Přelouč, JUDO Přelouč, Rugby Club Přelouč, Domov u fontány, Basketbalový klub Přelouč, dotaci na realizaci a přípravu Pobřežního festivalu (2. ročník) a také se schválily veřejnoprávní smlouvy k těmto navrženým dotacím. Dle předložených návrhů se schválily výplaty odměn za rok 2022 členům výborů finančního, kontrolního, majetkového, Osadního výboru Mělice, Osadního výboru Klenovka a Osadního výboru Lohenice a dále se na tomto zasedání stanovily výše odměn neuvolněným členům zastupitelstva za výkon funkce člena rady města, za souběh výkonu funkce člena rady a předsedy komise/výboru, neuvolněnému členu zastupitelstva města za souběh výkonu funkcí člena zastupitelstva města a předsedy komise/výboru, za souběh výkonu funkcí členka zastupitelstva města a předsedy komise/výboru a také odměnu neuvolněnému členu zastupitelstva města, stanovily se také odměny osobám, které nejsou členy zastupitelstva města za výkon funkce předsedy komise/výboru. Na základě doporučení rady města zastupitelstvo navrhlo paní Bc. Irenu Burešovou jako zástupce města Přelouč na volbu do představenstva spol. Vodovody a kanalizace Pardubice, a. s., dále se schválila smlouva o sdružení prostředků na činnost společné JSDH Přelouč s obcí Valy s účinností od 1. 3. 2023 a také se například pověřila paní Bc. Dana Bystrianská přijímáním prohlášení snoubenců o uzavření manželství. Velice dlouhá debata proběhla na téma změny frekvence svozu komunálního odpadu u rodinných domů a nakonec se schválila změna stávajícího systému svozu komunálního odpadu spočívající v úpravě svozu směšného komunálního odpadu od rodinných domů na frekvenci 1x 2 týdny, a to s termínem od 1. 1. 2024 s výjimkou v měsících květen, červen, červenec a srpen, kdy bude svoz 1x týdně.

Veškerá usnesení z rady a zastupitelstva města naleznete na webových stránkách města.

MG

REKONSTRUKCE ŠKOLNÍ JÍDELNY SE POMALU BLÍŽÍ DO FINÁLE

Rekonstrukce budovy školní jídelny byla zahájena v červnu 2021. Nutné opravy vzešly z důkladné kontroly Krajské hygienické stanice Pardubice,

kteřá v budově zjistila řadu nedostatků: chybějící šatna a zázemí pro muže, zastaralé sociální zázemí pro strážníky, chybějící sociální zázemí pro invalidy včetně absence bezbariérového přístupu, chybějící prostory pro skladování potravin dle současných hygienických norem, neodpovídající vybavení kuchyně a další. Město Přelouč se zároveň rozhodlo zainvestovat do zateplení budovy z důvodu úspory energií. Nejnížší cenovou nabídku po-

dala společnost Raeder & Falge s.r.o., která měla na základě uzavřené smlouvy o dílo veškeré práce a celou stavbu ukončit ke dni 31. 8. 2022. Zahájení provozu v nové školní jídelně bylo naplánováno na začátek nového školního roku 2021/2022. Bohužel zhotovitel této náročné a objemné veřejné zakázky, společnost Raeder & Falge s.r.o., během léta zkrachoval a vznikl obrovský problém, kdo rozpracovanou stavbu dokončí. Přes mnohá úskalí se nakonec v druhém kole vysoutěžila společnost STAVER Luže s. r. o., která přislíbila dokončení celé stavby.

V současné době probíhá na stavbě dokončování vnitřních i venkovních rozvodů elektro, vytápění, vody, kanalizace, VZT, chlazení. Po celém objektu se zapravují drážky pro instalace a stavební otvory ve stropěch. Probíhají práce na omítkách, začišťování povrchů, betonáž podlah, lití samonivelačních stěrek, montáž dlažeb a obkladů. Zatepluje se střecha a začíná se pracovat na venkovní rampě pro imobilní. Zhotovitel by v nejbližší době měl provádět zemní protlak pod spojovacím tunelem, tím bude protažen napájecí kabel pro budovu školy ve Školní ulici, původně vedený pod budovou jídelny.

Zhotovitel na mnoha místech objektu dorovnával stávající zdi, které místy vykazovaly nerovnost až 30 mm na dvoumetrové lati!!! Vyrovnávaly se výšky podlah, poměrně dlouhé bylo i mapování stávajícího stavu budovy po opuštění předchozím zhotovitelem. I přesto zhotovitel STAVER Luže s. r. o. deklaruje, že dílo splní a stavbu řádně dokončí.

Fotografie a text: odbor správy majetku – Š. Bartoš a M. Gryčová

UZAVŘENÍ SPODNÍ ČÁSTI MĚSTSKÉHO PARKU PRO VEŘEJNOST!!!

Předpokládaný termín: 27. 2. – 31. 5. 2023

Z důvodu rekonstrukce mostů přes Švarcavu a probíhající stavebních prací v ulici Sportovní je pohyb veřejnosti v této lokalitě zakázán. Prosíme o respektování tohoto nařízení z důvodu osobní bezpečnosti.

Přístup pro návštěvníky sportoviště je pouze ulicí Sportovní (směrem od Tesca), přes areál fotbalového stadionu dle vyznačené trasy na mapě.

Děkujeme za pochopení!

Martin Šmíd, starosta města

DATOVÉ SCHRÁNKY PODNIKAJÍCÍCH FYZICKÝCH OSOB A PRÁVNICKÝCH OSOB

(např. spolky, SVJ, nadace)

V 1. čtvrtletí 2023 budou podnikajícím fyzickým osobám nebo právnickým osobám zapsaným v základním registru – registru osob ve smyslu právních předpisů souvisejících s další elektronizací postupů orgánů veřejné správy zřízeny datové schránky.

Všechny podstatné informace a odpovědi na různé dotazy naleznete na webových stránkách www.chcidatovku.cz.

Pro přihlášení do datových schránek slouží stránky: <https://www.mojedatovaschranka.cz> nebo Portál občana po propojení s datovou schránkou.

K přihlášení do datové schránky je nutné buď jméno a heslo (pro 1 konkrétní datovou schránku), **nebo některý z prostředků Identity občana – např. Mobilní klíč, NIA ID, Bankovní identita** (pro různé datové schránky).

Datová zpráva doručená do datové schránky je považována za doručenu po 10 dnech od doručení do datové schránky. Z tohoto důvodu je vhodné si po přihlášení nastavit tzv. notifikaci – upozornění na nově příchozí zprávy např. na osobní e-mail – postup je na stránce www.chcidatovku.cz.

Pokud se držitel datové schránky chce přihlašovat pouze jménem a heslem, může si nastavit **neomezenou platnost hesla** (Nastavení – Možnosti přihlášení – Platnost hesla).

Informace k datovým schránkám poskytují také infolinka 954 200 200.

ČASTO SE PTÁTE

Jak poznám, že mi stát na začátku roku 2023 zřídil datovou schránku?

Jako podnikatel nebo nepodnikající právnická osoba budete o automatickém založení datovky informováni dopisem, ve kterém najdete i své přihlašovací údaje.

Po jaké době se datové zprávy z datovky smažou? Jde je archivovat?

Datové zprávy jsou uloženy v datové schránce po dobu **90 dnů od doručení**, poté se zpráva vymaže.

Abyste o datové zprávy po 90 dnech od doručení nepřišli, můžete si:

- připojit datovou schránku do Portálu občana, kde si můžete datové zprávy zdarma uložit na delší dobu
- zaplatit službu datový trezor, která prodlužuje dobu, do kdy nebude zpráva smazána
- uložit zprávu v počítači, abyste měli kopii zprávy a příloh, i když zpráva v datovce už bude smazána

Jak se můžu do datové schránky přihlásit?

Přihlaste se jednoduše jako do jiných datových státních portálů – pomocí **Identity občana** (např. Mobilním klíčem eGovernmentu, NIA ID a bankovní identitou), nebo pomocí přihlašovacích údajů k datové schránce (jméno, heslo).

Pokud jste podnikatel nebo nepodnikající právnická osoba a byla vám založena datová schránka na začátku roku 2023, přihlašovací údaje do datové schránky vám přijdou dopisem.

Bojím se, že mi nějaká zpráva unikne. Můžu si nastavit nějaké notifikace?

Z portálu datových schránek si můžete nechat zasílat upozornění e-mailem (zdarma) nebo SMSkou (3 Kč za SMS).

Mám pozastavenou živnost, bude mi zřízena datová schránka?

Ano. Datová schránka bude zřízena i subjektům, které mají živnost pozastavenou.

Zrušil jsem svoji živnost, bude mi zřízena datová schránka?

Ne. V případě zrušené živnosti schránka zřízena nebude.

Pokud mám datovou schránku, musím se státem komunikovat pouze elektronicky?

Obecně vzato nemusí občan ani podnikatel komunikovat pouze datovou schránkou. I nadále je možné používat elektronické podatelny nebo klasickou písemnou korespondenci. Povinnost komunikovat datovkou mají pouze orgány veřejné moci.

Pokud mám datovou schránku, už mi stát nebude posílat papírové dopisy?

Ano, orgány veřejné moci mají povinnost ověřit, zda má příjemce datovou schránku a pokud má, jsou povinny komunikovat s adresátem pomocí datové schránky.

Pokud mám datovou schránku, musím podávat daňové přiznání elektronicky?

Ano. V případě zpřístupněné datové schránky musíte podat daňové přiznání elektronicky (nikoliv ovšem výhradně datovou schránkou, lze provést např. elektronické podání na daňovém portálu **MOJE daně**).

Lze prostřednictvím datových schránek komunikovat i s firmami nebo fyzickými osobami? Za jakých podmínek?

Ano, lze a navíc za takovou komunikaci ušetříte, protože odeslání jedné datové zprávy prostřednictvím datových schránek stojí pouze 5 Kč.

Kontakt na Živnostenský odbor v Přelouči: telefon 466 094 242–244

NOVÁ ZELENÁ ÚSPORÁM LIGHT

Kdo má nárok na dotaci z programu Nová zelená úsporám Light:

- Jste vlastníci nebo spoluvlastníci rodinného domu.
- Jste vlastníci trvale obývané rekreační stavby.
- Všichni členové vaší domácnosti jsou příjemci starobního důchodu nebo invalidního důchodu 3. stupně.
- Vaše domácnost pobírala v období od 12. 9. 2022 příspěvek na bydlení.

Dotacní program Nová zelená úsporám Light v současné době zahrnuje:

1. zateplení fasády	4. zateplení střechy
2. zateplení stropu	5. zateplení podlahy
3. výměna oken	6. výměna vchodových dveří

Elektronický příjem žádostí platí od 9. 1. 2023 do 31. 8. 2024

Podrobné informace naleznete na odkazu [Nová zelená úsporám Light – Nová zelená úsporám \(novazelenausporam.cz\)](http://Novazelenausporam.cz)

! Pomoc pro ty, kteří nemají internet – pro oblast Přeloučsko

MÍSTNÍ AKČNÍ SKUPINA BOHDANEČSKO, z.s.
Ing. Bc. Pavla Friedrichová, tel.: 604 622 305,
e-mail: nzul@mas-bohdanecko.cz

Nebo můžete kontaktovat Městský úřad Přelouč, odbor sociální

Konvalinová Blanka, tel. 466 094 167, 734 730 353,
e-mail: blanka.konvalinova@mestoprelouc.cz

Kvočková Hana, tel. 466 094 163, 734 875 855,
e-mail: hana.kvochova@mestoprelouc.cz

Kutílková Hana, tel. 466 094 162, 739 601 104,
e-mail: hana.kutilkova@mestoprelouc.cz

Svoz větví

Oznamujeme občanům města Přelouče, že Technické služby města Přelouče provedou svoz větví ořezaných ze stromů a keřů.

Svoz se uskuteční pro:

– město Přelouč

**v pondělí
20. března 2023**

Větve je nutné na tento termín připravit před dům, a to nejdříve víkend před svozem.

– místní části města Přelouče

(Klenovka, Štěpánov, Lhota, Škudly, Mělice, Lohenice a Tupesy)

**v pondělí
27. března 2023**

Větve je nutné na tento termín připravit před dům, a to nejdříve víkend před svozem.

Samotný svoz větví bude probíhat od pondělí do pátku v závislosti na jejich množství; větve však musí být před domem již v pondělí, neboť není možné vracet se vícekrát na jedno místo.

V případě větví umístěných později bude technickými službami účtován poplatek za odvoz nebo si majitel větví bude muset odvoz zajistit sám.

Děkujeme za pochopení.

Mobilní svoz NO a VO, zpětný odběr elektrozařízení

Proběhne v sobotu 25. března 2023 pouze v místních částech.

Mobilní svoz velkoobjemového a nebezpečného odpadu, zpětný odběr elektrozařízení

Město Přelouč ve spolupráci s firmou SOP a.s. připravuje pro místní části města Přelouče svoz komunálního velkoobjemového a nebezpečného odpadu a svoz elektrozařízení pocházejícího z domácností v rámci zpětného odběru.

Velkoobjemový odpad: nábytek, matrace, linoleum, kočky, koberce, zrcadla apod.

Nebezpečný odpad: oleje, zbytky barev, obaly od barev, pryskyřice, rozpouštědla, léky apod.

Elektrozařízení z domácností v rámci zpětného odběru: lednice, televizory, pračky, elektrické sporáky, vysavače, žehličky apod.

PNEUMATIKY, STAVEBNÍ SUŤ, BIOODPAD, SUDY S ASFALTEM, ETERNIT, STAVEBNÍ POLYSTYREN NE!

UPOZORŇUJEME, ŽE JE TŘEBA VYČKAT PŘÍJEZDU SVOZOVÉHO AUTA.

Tento mobilní svoz bude probíhat podle následujícího harmonogramu:

Termín svozu: sobota 25. března 2023

STANOVIŠTĚ	HODINY
LOHENICE – parkoviště u restaurace	8:00 – 8:15
MĚLICE – nově u mostu (směr Valy)	8:25 – 8:40
KLENOVKA – na parkovišti u školy	9:00 – 9:20
ŠTĚPÁNOV – u kontejnerů	9:30 – 9:45
TUPESY – točna u zastávky	10:25 – 10:35
ŠKUDLY – u požární nádrže	12:00 – 12:15
LHOTA – na návsi	12:20 – 12:35

Svoz bioodpadu ze zahrádkářských lokalit v Přelouči a chatové oblasti u Březinského rybníka

Město Přelouč ve spolupráci se společností SOP a.s. bude stejně jako v předchozích letech zajišťovat svoz bioodpadu rostlinného původu vznikajícího v lokalitách zahrádkářských

ROZPIS PO LOKALITÁCH

lokalita	týden	od – do
Kréta I		
krajnice	13. pátek	31. 3. až čtvrtek 6. 4.
komunikace	17. pátek	28. 4. až pátek 5. 5.
ul. Nerudova	21. pátek	26. 5. až pátek 2. 6.
X Na Krétě	25. pátek	23. 6. až pátek 30. 6.
	29. pátek	21. 7. až pátek 28. 7.
	33. pátek	18. 8. až pátek 25. 8.
	37. pátek	15. 9. až pátek 22. 9.
	41. pátek	13. 10. až pátek 20. 10.
Kréta II		
u garáží	14. čtvrtek	6. 4. až pátek 14. 4.
	18. pátek	5. 5. až pátek 12. 5.
	22. pátek	2. 6. až pátek 9. 6.
	26. pátek	30. 6. až pátek 7. 7.
	30. pátek	28. 7. až pátek 4. 8.
	34. pátek	25. 8. až pátek 1. 9.
	38. pátek	22. 9. až pátek 29. 9.
	42. pátek	20. 10. až pátek 27. 10.
Svornost		
parkoviště	15. pátek	14. 4. až pátek 21. 4.
Choceňská	19. pátek	12. 5. až pátek 19. 5.
	23. pátek	9. 6. až pátek 16. 6.
	27. pátek	7. 7. až pátek 14. 7.
	31. pátek	4. 8. až pátek 11. 8.
	35. pátek	1. 9. až pátek 8. 9.
	39. pátek	29. 9. až pátek 6. 10.
	43. pátek	27. 10. až pátek 3. 11.
Březinařák		
u kontejneru	16. pátek	21. 4. až pátek 28. 4.
na SKLO	20. pátek	19. 5. až pátek 26. 5.
	24. pátek	16. 6. až pátek 23. 6.
	28. pátek	14. 7. až pátek 21. 7.
	32. pátek	11. 8. až pátek 18. 8.
	36. pátek	8. 9. až pátek 15. 9.
	40. pátek	6. 10. až pátek 13. 10.
	44. pátek	3. 11. až pátek 10. 11.

kolonií v Přelouči a chatové oblasti Březinařák. Svoz bioodpadu pomocí velkoobjemového kontejneru, který bude přistavován po týdně na jednotlivá stanoviště, probíhá podle stanoveného harmonogramu, viz tabulka. Upozorňujeme na skutečnost, že do velkoobjemového kontejneru lze odložit pouze bioodpad rostlinného původu. Žádáme občany, aby bioodpad neodkládali mimo kontejner a vždy vyčkali na jeho přistavení. V případě, že by z technických důvodů došlo k přistavení kontejneru v jiný den, než je uvedeno v rozpisu, prosíme občany o shovívavost. Doufáme, že se tato služba v předchozích letech osvědčila a přispěla tak ke spokojenosti zahrádkářů i chatařů. Prostřednictvím této služby bylo v loňském roce sebráno a odvezeno na kompostárnu cca 46,27 t bioodpadu.

Proč se recyklují nefunkční zářivky a jiná elektrozařízení?

Většina z nás už dnes ví, že vysloužilé lineární či úsporné zářivky je potřeba odevzdat k recyklaci. Ne všichni ale víme, proč a jaký je jejich další osud.

Recyklace nefunkčních zářivek je důležitá ze dvou důvodů. Tím prvním je ochrana životního prostředí před rtutí, která je v těchto výrobcích v malém množství obsažena. V jedné úsporné zářivce jde o 3–5 mg rtuti. Při mnohonásobně vyšších koncentracích může tato jedovatá látka poškodit nejen životní prostředí, ale i naše zdraví.

Druhým důvodem je opětovné materiálové využití, jež u zářivek a dalších světelných zdrojů v současnosti dosahuje více než 90 %. Využitím recyklovaných materiálů při další výrobě se šetří přírodní zdroje surovin.

Zpětným odběrem a ekologickou recyklací osvětlovacích zařízení se od roku 2005 zabývá neziskový kolektivní systém EKOLAMP, který tyto služby zajišťuje i pro naše město. Obyvatelé našeho města mohou nejen nefunkční světelné zdroje, ale i další elektrozařízení, zdarma odevzdávat ve sběrném dvoře (Pardubická 1630, 535 01 Přelouč), dále v budově městského úřadu před odborem životního prostředí ve 4. patře nebo v elektroobchodě při nákupu nových.

Ze sběrných míst EKOLAMP sváží světelné zdroje a další vysloužilá elektrozařízení k ekologické recyklaci, díky které jsou z nich pro opětovné použití získávány druhotné suroviny, zejména kovy, plasty a sklo. Hliník, mosaz a další kovy se mohou znovu použít v kovovýrobě, z recyklovaných plastů jsou vyráběny např. zatravnovací dlaždice či plotové dílce a sklo se používá jako technický materiál.

Díky EKOLAMPu se podařilo opětovně využít přes 90 % materiálů ze všech sebraných elektrozařízení. To je dobrá zpráva pro životní prostředí naší země.

Bohužel stále mnoho českých domácností nerecykluje a menší elektrozařízení včetně úsporných žárovek hází do komunálního odpadu. Do půdy se tak mohou dostat nebezpečné látky, se kterými si příroda jen tak neporadí. Právě vy můžete pomoci tuto situaci změnit.

Více se o problematice nakládání s nefunkčními zářivkami a dalšími elektrozařízeními dočtete na www.ekolamp.cz.

M. Kejdanová, odbor živ. prostředí

DOBŘE ZPRÁVY 9. A ZŠ MASARYKOVO NÁMĚSTÍ – TENTOKRÁT NA TÉMA Z MINULOSTI

Historické články, na základě kterých sepsali žáci 9. A zprávu reagující na obsahy těchto zpráv v porovnání se současností.

Farmářské trhy

Jarmark na starém přeloučském náměstí.

Přeloučské jarmarky bývaly slavné a ještě dnes soustředí zde lid z celého širokého okolí. Na našem obrázku vidíme, jak to vypadalo na přeloučském jarmarku ještě v předválečných dobách.

Stará škola

Z Přelouče. Krásné budově školní a radnici zároveň, jež v řídké nádhernosti městu našemu vévodí, dostalo se minulého téhodně zvláštní a skutečně velkolepé okrasy. Na 7 metrů vysoký portál střední budovy postaveny byly sochy nesmrtelného paedagoga českého Amose Komenského a hlubokého myslitele Tomáše ze Štítického. Obě sochy v nadživotní velikosti (dosahují 2 1/4 metrů) zhotoveny jsou v mistrovské dílně p. Scheibala v Poděbradech a jsou to díla skutečně o mistrovské ruce a velmi vytříbené a umělecké koncepci svědčící. Požívá sochař p. Scheibal v ohledu tom již chvalně známé pověsti po celém venkově našem a pověst tu dotvrdil poslední uměleckou prací svou nezvratně. Celá pak nádherná budova, jejíž pravé křídlo již do podkrovní vyhnáno jest, bude asi v červnu budoucího roku dokončena a sloužití bude takto městu našemu k velké okrase a chloubě. Jest zajisté uznání hodno, jak velkých obětí město naše ve prospěch školství zbudováním tak nádherných místností pro ně podstoupilo. Uznání toho dostati se musí městu našemu i od cizinců, kteří mimodůce s obdivem na školní budovu, městu našemu vévodící, pohlížejí. Získalo si město naše velké zásluhy o budoucí pokolení své, jemuž postavilo středisko duševního vědění a snažení, ohnisko lásky k vlasti a národu, sobě pak nehynoucí pomník nadšeného a obětovného vlastenectví. Kde na rozvoj vlasteneckého školství

Občanská záložna

Nebyla tudíž v Přelouči snaha zbudovati dům záloženský snahou po něčem novém, snaha ta vytryskla z poznání, že lze jenom na základě pevného společenského života dále budovati a mohutněti.

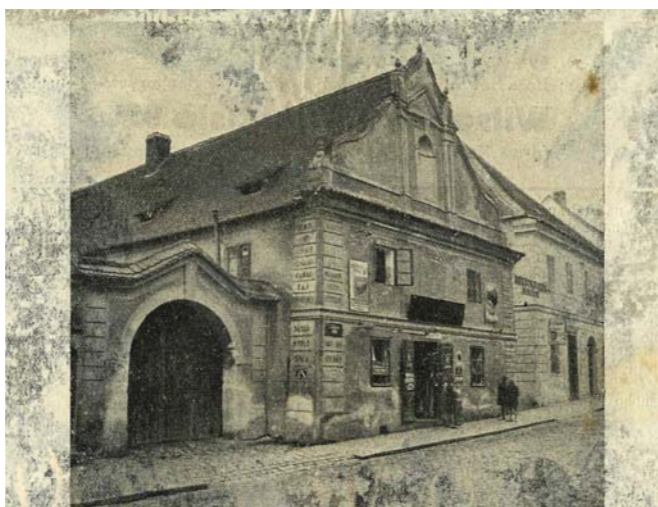
A tomuto účelu posvěcen jest záloženský dům! Všechny skoro části a zjevy našeho veřejného života národního najdou v něm úkrytu. V budově této shromáždí se naše mládež, jež tu bohdá mnohý základ k novým a pevným svazkům zbuduje. Zde bude míti sídlo svoje „Sokol“. Občanská beseda, knihovna s čítárnou, úřadovny záložny a museum.

Zde bude ono místo, kde se shromáždí, kdykoliv toho třeba bude, celá národní veřejnost našeho kraje, aby mohutným projevem promluvila třeba o největších tužbách českých, v jejich službách pro svoje právo pracujem!

Hlavní, co nade všechno pěstovat a chránit má tato budova, jest skutečné vychovávání pravé, české, lidové společnosti národní, té společnosti, jež nezná rozdílu lidí poctivých, jež vychovává jest beze všech předsudků kastovních a spojuje jedinou snahou, povznést a uvědomit nejnížší vrstvy našeho lidu a tím pracovat pro svou společnou vlast!

A buďť tato společnost českou nejen na venek; svým vlivem vnikne i do rodin, kdež by působila a vychovávala dál; záložna v Přelouči pro tento úkol vykonala veliký čin, vystavěvši tuto budovu, tím dovršila dílo, jehož význam plně ocení teprve doba budoucí. Zá-

Dům K. H. Borovského

Dům, v němž pobýval K. Havlíček Borovský za svého pobytu v Přelouči.

V únorovém Roštu jste si mohli přečíst první krátké zprávy, vzniklé v soutěžním projektu Dobré zprávy. Projekt byl určen pro žáky posledních ročníků základní školy a byl propojením historických zpráv z konce 19. století, základů novinářské práce a názorů mladé generace na minulost, současnost i budoucnost našeho města.

V únorových krátkých zprávách se žáci na základě pracovní dílny s novinářkou Zuzanou Novákovou vyjadřovali krátkou zprávou ke stavu naší současné společnosti a ke svým vyhlídkám do budoucnosti.

V druhé části, kterou si můžete přečíst v tomto čísle, reagují studenti z 9. A. ZŠ Masarykovo náměstí na zprávy z doby dávno minulé. Na konci 19. století, tedy v době, kdy Přelouč procházela výraznou stavební změnou především v prostoru hlavního náměstí, vyjádřili tehdejší novináři naději, že tyto změny budou k užítku také dalším generacím. Současné děti se pokusily napsat svým prapradědkům krátké zprávy, zda se jejich představy vyplnily.

Definice zprávy: Zpráva je písemné sdělení, prostřednictvím kterého jednotlivci, obchodní společnosti, politické strany a jiné organizace komunikují s veřejností. Tiskové zprávy jsou vytvářeny pro média, kterým jsou zaslány v elektronické nebo tištěné podobě. Mají pyramidovou strukturu – nejdůležitější informace jsou uvedeny na začátku, dále následuje vysvětlení či doplnění.

L. Hývlová

Zprávy z 9. A:

Náš soused – Karel Havlíček Borovský přepr.

Karel Havlíček Borovský byl český novinář, spisovatel, básník a osobnost, která kritizovala politické poměry. O jeho dílech se učí žáci ve 21. století. Každý ví, že napsal Tyrolské elegie, Krále Lávu a Křest svatého Vladimíra. My Přeloučáci ještě víme, že Havlíček dojížděl do Přelouče, když si namlouval svojí manželkou Julií Sýkorovou, která pocházela z nedalekých Svojsic. Bývalý pivovar, ve kterém býval ubytován, už dnes bohužel v Hradecké ulici nestojí. Byl zbořen a místo něho tam vyrostl větší městanský dům. Je to škoda, na tuhle zbořenou památku už desku o pobytu K. Havlíčka Borovského dát nemůžeme.

Dominanta našeho náměstí

Občanská záložna stojí již 122 let. Slavnostně byla otevřena 24. srpna roku 1901. Budova je ve velmi dobrém stavu, vnitřní prostory procházejí postupnou rekonstrukcí. Najdeme zde společenský sál, knihovnu a Komerční banku. Pravidelně se zde konají taneční kurzy, koncerty a další kulturní akce. Záložna byla postavena kvůli rozvoji společenského života. Svému účelu stále slouží a věříme, že dlouho bude!

Naše základka na Masarykově náměstí

My žáci základní školy na Masarykově náměstí v Přelouči se učíme v historické budově, která byla v roce 1881 ozdobena sochami nesmrtelného českého pedagoga Jana Amose Komenského a myslitele Tomáše Štítického ze Štítického. Málokdo ví, že budova školy tehdy sloužila i jako městská radnice. V současnosti je škola opravená, moderně vybavená, vypadá moc hezky. V letošním roce se dokonce chystá vestavba podkrovních učeben.

Střeďeční přeloučské trhy

Jarmark – farmářské trhy na Masarykově náměstí mají více než stoletou tradici. Každou středu si zde můžete zakoupit různé druhy ovoce a zeleniny, pečivo, mléčné produkty, řemeslné výrobky a sezonní květiny. Největší trhy v roce se konají při příležitosti udělení Cen Františka Filipovského. To se koná na náměstí i koncert.

Pozn. red.: Zdrojem starých článků je Městské muzeum v Přelouči

NOVÉ KNIHY V MĚSTSKÉ KNIHOVNĚ BŘEZEN 2023

NAUČNÁ LITERATURA

Vojenství, politika
KOSATÍK, Pavel, 1962–
Slovensko 30 let poté. Praha: Práh, 2022. 253 stran, 16 nečíslovaných stran obrazových příloh: barevné ilustrace, portréty. ISBN 978-80-7252-949-0.

Doprava, železnice
LAPÁČEK, Petr, 1951–
Zmizelé koleje, zmizelá nádraží. 3. Elektrické dráhy, zábavní železnice a další. V Brně: CPRESS, 2022. 426 stran: ilustrace (převážně barevné), mapy, plány, faksimile. Obsahuje bibliografii ISBN 978-80-264-4523-4 (vázáno).

Cestopisy
KYNČL, Jakub, 1985–
Pas a pes. První vydání. Praha: Grada, 2022. 247 stran: barevné ilustrace. Autor a novinář v cestopise píše o svém dobrodružném a často adrenalinovém putování střední a jižní Amerikou včetně osudového setkání se čtyřnohou tulačkou Norii ve vysušené chilské pampě. ISBN 978-80-271-3472-4 (brožováno).

Životopisy
JURÍK, Pavel, 1965–
Chotkové: ve službách státu. Vydání první. Praha: Euromedia Group, 2022. 159 str.: ilustrace (převážně barevné), 1 mapa, portréty, faksimile, erby, genealogické tabulky. Obsahuje bibliografii. ISBN 978-80-242-8039-4 (vázáno).

KRÁSNÁ LITERATURA

FINKEL, Michael
Poustevník: 27 let sám mimo civilizaci. Praha: XYZ, 2020. Beletristicky zpracovaná reportáž o muži, který strávil sedmadvacet let svého života o samotě v lesích státu Maine. V roce 1986 odjel dvacetiletý Christopher King do lesů Maine a skoro na třicet let zmizel z dosahu civilizace. Jak přežíval brutální zimy? Co jedl a pil? A jak se podařilo skrývat se tak dlouho před zraky ostatních?
Jitka Křídlová

Na základě rozhovorů se samotným Knightem vznikl neskutečně živý a hluboce jímavý portrét samotáře, který se rozhodl žít po svém a zcela bez lidí. ISBN 978-80-7597-674-1.

RIJN, Elle van, 1967–
Židovské jesle. Praha: Dobrovský s.r.o., 2022. 332 stran. Dojemný a zároveň děsivý příběh inspirovaný skutečnými událostmi odhaluje promyšlený systém záchran dětí a současně popisuje hrůznou mašinerii Třetí říše. ISBN 978-80-277-0380-7.

KOZÁK, Tomáš, 1963–
Nahoře už nikdo není. Praha: Práh, 2022. 230 stran. Povídkový román je literárním debutem českého lékaře a nabízí příběhy z horolezeckého a lékařského prostředí. Jako se lano splétá ze silných vláken, tvoří román v povídkách Nahoře už nikdo není svými postavami a motivy pevný provaz příběhů, mezi jehož uzly se nachází hloubavý i zemitý svět horolezců, citový svět hudby nebo prostředí nemocnic. Své nezdrady ze života v nížních se snaží proměnit v rány vítězů, neboť kde roste nebezpečí, roste i to, co zachraňuje. Hory se tak stávají svědky chvilového hemžení těch, kteří si v nich nakonec vystavěli pevnost. V hlavních rolích jsou velká přátelství, malé zrady a nezbytná láska, z nichž postavy románu s větším či menším zdarem stírají civilizační nánosy. ISBN 978-80-7252-944-5.

LITERATURA PRO DĚTI A MLÁDEŽ

WILLIAMS, Rachel
Zpomal a pozoruj: 50 příběhů plných klidu v uspěchaném světě. Praha: Svojtka & Co., 2020. 121 stran: barevné ilustrace. Obrazová kniha pro děti obsahuje 50 naučných příběhů o dění v přírodě. Náznorné ilustrace doprovází popisky života zvířecí a rostlinné říše nebo scénérií v krajině. ISBN 978-80-256-2822-5.

Jitka Křídlová

Novinky z Městské knihovny Přelouč

Když se v knihovně zhasne... ... aneb S BATERKOU DO KNIHOVNY 2023

Mnozí čtenáři se už od Vánoc těšili na naši pravidelnou únorovou akci S baterkou do knihovny.

A zájem měli stejně tak děti, jako dospělí. Jeden únorový večer totiž každý rok otvíráme dvířka do světa fantazie o něco víc, než bývá obvyklé. Knihovna se ponoří do temnoty, odemkneme vchodové dveře a můžeme začít. Letos to byl pátek 17. 2.

Pro velký zájem dáváme každé skupině baterkářů jejich vlastní čas vstupu do knihovny, aby se navzájem svými baterkami příliš neoslňovali a postupně se vystříдали. Takže pak stačí přijít na minutu přesně, rozsvítit baterku a ponořit se do tmy mezi regály.

V mnoha zákoutích se letos daly objevit nejen otázky do znalostních soutěžních kvízů, ale také výjevy zcela nečekané. Tématem byla tentokrát zvířata a tak bylo k vidění dost zajímavých věcí, mimo jiné například čajový dýchánek medvědů, doupeč jednorozce, hrochova čarodějnická komnata, zakletá medvědí princezna nebo pirátské hnízdo. Gorila, která si klidně četla v křesle, asi nikoho nepřekvapila, konec konců hned vedle ní hrála zvířátka šachy, ale velký zubatý drak v čítárně už nějaký ten respekt vzbuzoval. Zvlášť u těch nejmenších badatelů, pro které je akce určena především. Ovšem své luštění a překvapení tu měli připravené i starší děti a dospělí, aby jim to nebylo líto.

Co dodat. Když jsme knihovnu převlékali za pohádkové bludiště, těšili jsme se, jak si to užijete. Přišlo vás zase o pár desítek víc než vloni a podle doby, kterou jste v knihovně strávili, máme dojem, že vám tam bylo dobře. A to je to hlavní, o co jde, Děkujeme za účast a za rok zhasneme zase. Kdo s námi mezi knihami potmě ještě nebyl, toho srdečně zveme na únor 2024.

Příběhy kamarádů ze Skřítkova

V Městské knihovně vítáme rádi do literárního světa nové přírůstky. Zvlášť ty, které tak nějak patří do zdejšího regionu. Někdy kvůli svému obsahu, někdy proto, že v Přelouči nebo v okolí má rodiště autor.

Spisovatelka Magdaléna Novotná je autorkou již několika knih pro děti. Vyrostla a žije v Přelouči, a protože je sama dvojnásobnou maminkou, není divu, že světu dětí dobře rozumí. S jejím skřítkem Strípkem už naši malí čtenáři prožili nejedno dobrodružství.

A protože ani nejnovější kniha Magdalény Novotné Příběhy kamarádů ze Skřítkova nebude určitě chybět při večerním čtení u mnoha dětských postýlek, domluvili jsme se s autorkou na křtu knihy za účasti těch nejmenších čtenářů a jejich rodičů.

Únorová setkání projektu S knížkou do života byla tedy plná skřítků a dalších obyvatel Skřítkova a na odpoledních setkáních nechyběla ani Magdaléna Novotná. Velmi hezky dětem vyprávěla o své práci a o tom, jak se vlastně kniha rodí. Bylo vidět, že její pohádkový hrdina se dětem hned zalíbil.

Společně s dětmi držíme autorce palce, aby i další příběh, který jistě už chystá, byl tak laskavý a plný fantazie, jako všechny její předchozí knihy a těšíme se, jak si počteme.

L. Hývlová

Městská knihovna Přelouč

LITERÁRNÍ PODVEČER MARTINA BOUČKOVÁ

regionální autorka

16. března 2023
v 17.00 hodin

Vinotéka a galerie
Kotýnek

PŘELOUČÁCI

Jubilanti leden

Miloslava Štědrová 88 let

Jubilanti únor

Miloslav Holan 95 let

Jiřina Křemenáková 92 let

Marie Priessnitzová 89 let

Vladimír Hykš 88 let

Marie Filipová 88 let

Silvia Miláčková 87 let

Jaroslav Šebestián 85 let

Miroslav Bareš 85 let

Ivona Kubová 85 let

Milan Čapek 80 let

Marie Lesáková 80 let

Ján Gál 80 let

Josef Bocian 80 let

Karel Veselý 75 let

Jiří Myšička 75 let

Vlasta Nohejlová 75 let

Zlatá svatba

Zdeňka a Josef Vojtěchovi 3. 2.

Přání

Dne 6. března 2023 oslaví své **75. narozeniny** pan **Alois WIESNER**.

Hodně zdraví, štěstí a mnoho spokojených let mu přeje manželka Miloslava, synové Milana s rodinou, Aleš s rodinou a dcera Jana s rodinou.

Vnučka Lucka s rodinou, vnuci Aleš a Martin.

Pravnoučata Nikolka a Matyášek posílají dědečkovi sladkou pusou.

Vzpomínka

Dne 7. února 2023 nás navždy opustil pan **Václav HLEDÍK**.

Kdo jste ho znali, vzpomínejte s námi. Děkujeme. Zarmoucená rodina.

Vzpomínka

ThB. **Josef ZÁVODSKÝ**

* 20. 3. 1903 Dačice † 15. 2. 1976 Pardubice

Farář českobratrské církve evangelické sloužil v Přelouči po 30 let duchovní službou.

Vzpomínáme!

Ing. Jan Závodský, CSc., syn.

Ing. Miloš Hübner, farář, Milan Kožený, kurátor

Vzpomínka

Dne 10. března 2023 uplyne pět let od úmrtí pana **Iva ŠTĚPÁNKA**.

Vzpomeňte s námi na jeho vzácnou povahu a jeho milé obrázky.

Manželka Ivana a syn Martin s rodinou.

Vzpomínka

Dne 14. března 2023 uplynuly 2 roky, kdy nás opustil tatínek, dědeček a pradědeček pan **Ludvík VORLÍČEK** z Přelouče.

S láskou vzpomínají syn Luboš s rodinou, Michal s rodinou a dcera Lenka s rodinou.

Matyáš Novák v Přelouči očíma Marie Paďourové

Sobota 28. ledna 2023 byla významným dnem pro občany ČR, zvolili jsme si svého prezidenta. V Přelouči jsme volební vítězství Petra Pavla připomněli i na klavírním koncertu Matyáše Nováka v překrásném prostředí Divišovy vily. Už 12 let je jeho donátorem pan Lumír Kysela, který si zasloužil náš obdiv a poděkování za pořádání výstav obrazů, fotografií a koncertů právě tohoto mladého umělce. Matyáš Novák, vítěz mnoha

klavírních soutěží, koncertuje po Evropě, Asii, hrál i v koncertní síni Carnegie Hall v New Yorku. Slyšeli jsme nejen díla Bacha, Liszta, Rachmanina, Shumana ale i jeho vlastní kompozice, které složil v covidové době. Je úžasné, že díky panu Kyselovi jsme mohli obdivovat tohoto mladého umělce a můžeme se těšit i na jeho další vystoupení. Všichni přítomní byli nadšeni z koncertu, z ukončení volebního neklidu a z toho, že se manželé Kyselovi po nucené přestávce vrací a budou dále obohacovat kulturní život v Přelouči.

M. Paďourová

Městská knihovna Přelouč

S KNÍŽKOU DO ŽIVOTA BOOKSTART

Setkání a hry s knihou pro rodiče s dětmi ve věku od 1,5 roku do 3 let

16. 3. a 17. 3. 2023 v 9.15 a v 10.15 hodin,
14. 3. a 21. 3. 2023 v 16.30 hodin

Muzejní činnost Kulturního a informačního centra města Přelouče v roce 2022

V tomto roce nás poprvé po dvou letech téměř neomezovala proticovidová opatření a tak jsme se mohli věnovat činnosti pro veřejnost podobně jako před rokem 2020. Pro širokou veřejnost se povedlo uskutečnit 20 událostí. Jmenovitě 7 historických přednášek, 1 přírodopisná přednáška, 3 cestopisné přednášky, 2 výstavy ve výstavním sále a 2 malé výstavy ve vitrině ve vestibulu MÚ. Po celý rok bylo možné navštívit stálou panelovou výstavu o Františku Filipovském. Dále se konaly dvě komentované procházky a po třech letech také komentovaná prohlídka vodní elektrárny. K loňskému 120. výročí založení přeloučského muzea jsme si rozdělili speciální dárek – na pozvání senátorky Miluše Horské jsme uspořádali letní výstavu perletářství v Mytologické chodbě Valdštejnského paláce v Praze.

Kromě programu pro širokou veřejnost jsme však připravili akce též pro užší spektrum návštěvníků. Zejména formou přednášek či komentovaných prohlídek pokračovala spolupráce se základními a středními školami. Dále muzejník přednášel v Domově u fontány, na základně Klubu turistů a pro rodáky v Praze. Prováděl skupinu turistů z Jablonce nad Jizerou, gymnazisty z Hradce Králové, členy přeloučského Orla a Církyve československé husitské. Na většinu našich akcí je vstupné zdarma, proto je těžké přesně vyčíslit počet návštěvníků. Celkem jich však bylo zhruba 2110 (započítáme-li výstavu v Senátu, pak asi 5800).

Věnovali jsme se též běžným interním aktivitám. Zmíňme se stručně o několika z nich. Úspěšná byla sbírkotvorná činnost – získali jsme do sbírek 2783 zajímavých exponátů (rozdělených do 472 inventárních čísel), od fotografií a pohlednic, přes tisky, zvukové nosiče a knihy až po předměty větších rozměrů. Je to největší roční přírůstek od roku 2013, kdy nastoupil do funkce současný muzejník. Mezi významné přírůstky patří určitě velmi rozsáhlý soubor fotografií z kulturního života v Přelouči v 60. až 80. letech 20. století, dva soubory výbavy z domácností z 1. poloviny 20. století (ubrusy, povlaky, dečky), po mnoha desetiletích se daří rozšiřovat sbírku církevních předmětů. Získali jsme také část pozůstalosti některých přeloučských občanů a rodin z 20. století (legionář Antonín Jánů, pohraničář František Krejzl, stavitel Josef Turyna). Mnohé občany by mohl zaujmout nově získaný film z letního tábora z Bratrouchova v roce 1988, který jsme umístili na web

Youtube. Významným přírůstkem jsou jistě další nové archeologické nálezy z Přeloučska. Svě dary nám věnovalo 45 občanů či institucí z Přelouče a okolí (či vzdálenějších lokalit), dále byly sbírky získávány i vlastní sbírkotvornou činností a dalšími způsoby. Všem dárcům tímto velice děkujeme! Novinkou také je, že majetek a sbírky muzea jsou od 1. ledna 2022 převedeny do majetku KICMP (předtím byly pod správou městského úřadu).

Kromě toho muzejník pracoval na přípravě turistické naučné stezky po městě, která by měla být dokončena v roce 2023 a pokračoval v nahrávání vzpomínek pamětníků na diktafon. Byla vydána brožura *Slavní přeloučští rodáci a obyvatelé (20. století)*, která je dostupná na KICMP. Přispěli jsme fotografiemi z našich sbírek na chystanou naučnou stezku v obci Neratov u Lázní Bohdaneč a v Lohenicích byla realizována informační cedule o historii této obce, kterou spolupřipravil muzejník. Ten se také podílel na přípravě městského kalendáře na rok 2023.

Nelze opomenout též práci pro badatele. Celkem jsme zodpověděli asi 100 badatelských dotazů z řad místních občanů, vysokoškolských studentů, odborníků a tak dále (přeloučskou badatelnu navštívil i ředitel pražské zoologické zahrady). Naše předměty jsme zapůjčili na výstavu do zámečkého pivovaru v Semíně a Národním hřebčínu v Kladrubech nad Labem.

Trvalá spolupráce pokračuje s Východočeským muzeem v Pardubicích, Státním

okresním archivem v Pardubicích a Městskou knihovnou v Přelouči, nově i se Základní uměleckou školou v Přelouči. V neposlední řadě správce sbírek publikoval v *Přeloučském Roštu* a ve *Zprávách Klubu přátel Pardubicka*. Muzejník se podílel také na odborném článku o době římské, který vyšel v angličtině ve sborníku *Studia Hercynia* vydávaném Univerzitou Karlovou. O naší činnosti jsme informovali také na našich facebookových stránkách (sleduje je pravidelně více jak 900 lidí).

Probíhají přípravné práce k obnově stálých expozic – tým architektů a dalších odborníků z Prahy pracuje na detailních plánech chystané úpravy domů čp. 26 a 25 pro muzeum, na podzim začala další fáze rekonstrukce domu čp. 26 (proto se také neuskutečnila podzimní výstava a některé přednášky byly přesunuty do obřadního sálu Občanské záložny). Nezbývá než doufat, že se v nejbližších letech povede s projektem obnovy muzea udělat i další zásadní kroky. Není totiž příliš známo, že v muzejních sbírkách máme 11 161 inventárních čísel, tedy asi 50 000 předmětů z období od prvohor až po současnost. Je to výsledek práce místních muzejníků za posledních 120 let. Je jistě škoda, že již od roku 1989 v našem městě chybí stálé expozice muzea.

Děkujeme za Vaši přízeň a těšíme se na setkání v roce 2023.

Matěj Pešta,
správce muzejních sbírek,
KICMP

Fotohádanka

Správná odpověď na únorovou fotohádanku zněla: „*Černobílý snímek snad z 30. až 40. let 20. století (blíže není datovaný) zachycuje stavební úpravy povrchu silnice na dnešním Dukelském náměstí. Konkrétně se dělníci nachází právě před domy čp. 453 a 863. V pozadí vidíme ještě ohradní zeď restaurace U Nádraží.*“

V rámci losování se výherkyní stala **Miloslava Havranová**, gratulujeme. V redakci Roštu je připravený malý dárek. Odpovědi na novou fotohádanku zasílejte na mail: rost@mestoprelouc.cz a děkujeme vám za přízeň.

Masopustní odpoledne v Přelouči, sobota 18. 2. 2023

Fotografie: MG

ZÁKLADNÍ ŠKOLA SMETANOVA UL.

PŘEHLED ÚNOROVÝCH AKCÍ

- 1. 2. – Školení dětí o správné ústní hygieně – 1.A, 1.B, 1.C, 2.A, 2.B, 2.C
- 6. 2. – Abeceda peněz – 4.A, 4.B, 2.C
 - Acet – Přátelství a láska – 8.A, 8.B
 - Městská knihovna Přelouč – 4.A
- 7. 2. – Beseda MP – Ochrana zvířat – 1.A, 1.B
 - Acet – Jak se nenechat podvést – 9.A, 9.B
- 20. 2. – Planetárium Hradec Králové – 8.A, 8.B
- 21. 2. – Dílnička pro předškoláky
- 24. 2. – 12. 5. – Plavecký výcvik – 2.B, 2.C, 3.A
- 26. 2. – 3. 3. – Lyžařský výcvik – žáci 7. ročníku

2. třídy

- 1. místo **Aneta Stárková, Jakub Malinský**
- 2. místo **Jana Hudcová**
- 3. místo **Lukáš Janiš**

3. třídy

- 1. místo **Marie Černoousová**
- 2. místo **Karla Šitler, Štěpán Heřmánek**
- 3. místo **Sára Vavřínová, Richard Plaček**

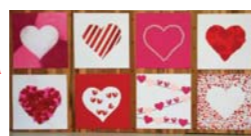

4.–6. třídy

- 1. místo **Kamila Rokytová**
- 2. místo **Sára Pokorná**
- 3. místo **Barbora Stárková, Rozálie Tužilová a Marie Samková**

Skupinová práce

- 1. místo **6.A, 1.A**
- 2. místo **9.B**
- 3. místo **4.C**

nech navštěvovat ledovou plochu města Přelouče. V rámci tělesné výchovy bruslí celý druhý stupeň a několik tříd z prvního stupně. Některé žáky čekala premiéra, jiní jsou již téměř profesionálové. K dispozici je zde půjčovna bruslí, dětských přileb a velké množství hrazdiček, které usnadní vstup na led i samým začátečníkům. Právě tito žáci se pouští do nového sportu s velkou chutí a úsilím, sbírají své první zkušenosti na ledové ploše a všichni dohromady užívají spousty zážitků a zábavy. Po hodině odcházíme z ledové plochy s pocitem, že jsme v bruslení zase o něco lepší. Bruslení mezi dětmi patří k nejoblíbenějším zimním sportům, a proto se už teď těšíme na další hodinu. Provozovatelům ledové plochy velice děkujeme nejen za možnost využití plochy, ale také za jejich ochotu a pomoc.

Bruslení

Stejně jako loňský rok, i letos začala naše škola od nového roku pravidelně v lichých týdnech.

Soutěž o nejkrásnější valentýnské srdíčko

I letos byla na naší škole vyhlášena soutěž O nejkrásnější valentýnské srdíčko. Sešlo se neuvěřitelných 105 prací od jednotlivců či dvojic a 10 velkých společných výtvarů tříd nebo oddělení školní družiny. Všechna srdíčka byla vystavena ve vestibulu budovy Kladenská. To byla nádhera! A jak soutěž dopadla?

1. třídy

- 1. místo **Klaudia Mikov**
- 2. místo **Klára Nalezinková**
- 3. místo **Justýna Rozkošná, Tomáš Retz**

Ocenění v soutěži

V soutěži „Hledáme mladého grafika“, kterou pořádá Gymnázium a grafická střední odborná škola Přelouč, získal zvláštní cenu za originální nápad žák Dalibor Chlád ze 7.A.

Výlet do vesmíru

V pátek 13. ledna se žáci 5. ročníku vydali na exkurzi do Hradce Králové. Cílem byla návštěva hvězdárny a planetária. V planetáriu se žáci seznámili s aktuální podobou noční oblohy, byla jim ukázána všechna pozorovatelná souhvězdí a další zajímavé objekty vesmíru – hvězdokupy, mlhoviny či galaxie, ke kterým bylo možné si virtuálně zaletět. Promítání probíhá pomocí speciální technologie na polokouli tvořící strop planetária, žáci tak byli hvězdnou oblohou zcela obklopeni a nešetřili citoslovci nadšením a údivu. Výlet do vesmíru pokračoval dokumentárním filmem o kosmických srážkách, který jim odpověděl třeba na to, proč vznikl náš Měsíc, co vyhubilo dinosaury nebo jakým způsobem lze zabránit srážce s asteroidem. Naše kroky poté směřovaly do hvězdárny, nepřízeň počasí nám sice znemožnila pozorování dalekohledem, to byl však jen drobný nedostatek na jinak povedené exkurzi.

ZŠ Smetanova Přelouč

Zveme Vás na DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ,

který se koná v úterý

21. 3. 2023

od 15.00 do 17.00

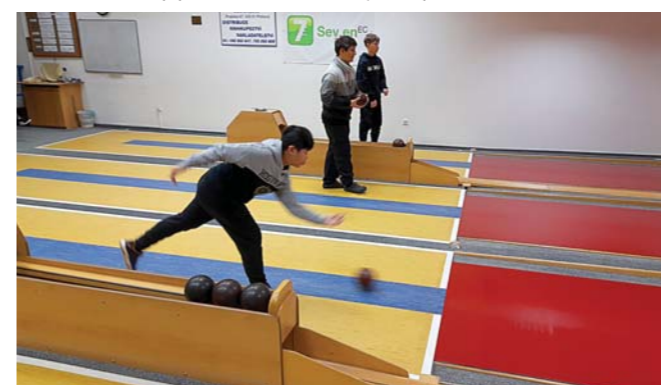
v budově 1. stupně v Kladenské ulici.

Zveme všechny zájemce z řad rodičů, prarodičů, bývalých žáků i budoucích prvňáčků. Zveme všechny, kteří si naši školu chtějí prohlédnout.

ZÁKLADNÍ ŠKOLA PŘELOUČ, MASARYKOVO NÁMĚSTÍ 45

Školní kolo v kuželkách – finále

V letošním školním roce jsme opět uspořádali tradiční turnaj v kuželkách v prostorách přeloučské kuželkárny. V podzimních měsících proběhlo kvalifikační kolo, kterého se zúčastnili žáci 2. stupně. Ti nejlepší postoupili do očekávaného finále, které se uskutečnilo 26. ledna. V tento den se sešly z každé třídy vždy nejlepší dvojice (kluk a holka), aby bojovaly o umístění na vítězné bedně. Po náročném dopoledním dvoukolovém souboji jsme znali vítěze a nyní se již těšíme na další ročník.

Seznam účastníků finále školního kola v kuželkách:

Gryč	9.A	Kaderová	9.A	Demeter	9.B
Kašparová	9.B	Zitta	9.C	Balánová	9.C
Jeníček	8.A	Doležalová	8.A	Osínek	8.B
Dokonalová	8.B	Slavík	8.C	Lišková	8.C
Levínský	7.A	Cepková	7.A	Pošepný	7.B
Veselá	7.B	Vosáhlo	7.C	Zajko	7.C

Nadějný historik našeho města

Dne 17. ledna se konalo okresní kolo dějepisné olympiády v Pardubicích, kam postoupilo 32 žáků ze základních škol a odpovídajících ročníků gymnázií. Z naší školy se zúčastnil Denis Tichý. Tématem byl Rozdělený svět a Československo v něm 1945–1992. Denis obsadil v této nelehké a na přípravu náročném olympiádě s 62 body 8.–10. místo. Gratulujeme k vynikajícímu výsledku a děkujeme za výbornou reprezentaci školy i našeho města.

Projektový den

V pátek 27. 1. byl ve školní dílně uskutečněn projekt – „Práce s odborníkem“. Sedm vybraných zájemců z osmých a devátých tříd pracovalo pod vedením truhláře – pana Dobruského. Byl stanoven konkrétní cíl – výroba hlavolamu ze dřeva, jehož součástí si každý žák vytvoří a následně sestaví. Pan truhlář předvedl žákům přesný postup výroby jednotlivých součástí hlavolamu. Během výroby konzultovali žáci s panem truhlářem a odkoukali od něho některá zjednodušená práce. U všech žáků bylo patrné, že výroba posledního dílku hlavolamu byla mnohem rychlejší a snazší, než prvního kusu. Téměř všichni získali mnohem větší zručnost. Ukázalo se, že největším problémem je složení hlavolamu. Všichni uprtně hledali správný postup. Přestože pan truhlář trpělivě opakoval ukázkou postupu složení, nebylo to vůbec jednoduché, ale nakonec svůj hlavolam složili úplně všichni. Za odměnu si odnesli svůj výrobek domů.

Zeměpisná olympiáda

Ve čtvrtek 19. ledna se uskutečnilo školní kolo zeměpisné olympiády. Pro velký počet zájemců jsme museli rozdělit naše dychtivé geografy do dvou skupin. Soutěžilo se ve třech kategoriích, a to kategorie A (6. ročník), kategorie B (7. ročník) a kategorie C (8. ročník). A tak se 5. vyučovací hodinu sešli sedmáci, aby předvedli své znalosti a dovednosti. Hodinu poté je vystřídali šestáci a osmáci. No a jak to dopadlo? V kategorii A se na 1. místě umístil Jindra Zmítko, na 2. místě se shodou bodů Eva Schwarzkopfová a Jiří Jelínek a na 3. místě Dan Jarolím. V kategorii B se na 1. místě umístil Denis Tichý, na 2. místě se shodou bodů Mája Froschová a Hanka Merunková a na 3. místě Jan Jelínek. V kategorii C se na 1. místě umístil Vojta Král, na 2. místě Anička Kysilková a na 3. místě Eliška Zmítková.

Všem, kteří se zúčastnili, děkujeme a výhercům gratulujeme!

DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ

30. 3. 2023

15:00 – 17:00

DÍLNÍČKY, KERAMIKA, SPORTOVÁNÍ

TĚŠÍME SE NA VÁS!

GYMNÁZIUM A GRAFICKÁ STŘEDNÍ ODBORNÁ ŠKOLA PŘELOUČ

Slavíme 70 let gymnázia

Letos slaví gymnaziální vzdělávání v našem městě kulaté výročí. Je to přesně 70 let od chvíle, kdy do lavic nejstarší přeloučské střední školy zasedli první studenti. Při té příležitosti plánuje naše škola na sobotu 17. června 2023 oslavu pro veřejnost a absolventy. Součástí oslav budou komentované prohlídky školy a kulturní program na zahradě. O programu vás budeme brzy podrobně informovat. Absolventi školy mohou využít oslavu jako příležitost pro svolání třídního srazu. Již nyní nám můžete hlásit svou účast na mailu: 70@gygr.cz, +420 466 672 744, případně telefonicky na sekretariátu školy.

Těšíme se na milá shledání.

První úspěšné kolo AMAVETu za námi!

Ve středu 8. února 2023 se studenti gymnázia zúčastnili každoroční soutěže AMAVET. AMAVET (Asociace pro mládež, vědu a techniku) je soutěž, která nadšeným studentům otevírá vrátka do světa vědy a techniky. Účastníci si na tuto soutěž připravují projekty s výzkumy různých témat. Již v minulých letech jsme se těšili z velkých úspěchů našich studentů, kteří naši školu reprezentovali až v zahraničí (USA – Atlanta, Houston). Letos se okresního kola v Lanškrouně zúčastnil větší počet projektů z naší školy a téměř všechny projekty postoupily do krajského finále, které se uskuteční v Pardubicích ve dnech 16. a 17. března 2023 pod záštitou radního Josefa Kozla.

Seznam projektů:

1. Schletterová Anna a Forejtková Věra – Účinnost přírodních látek na mortalitu čmelíka kuřího;

Knihtiskárna Kutná Hora

Kolem roku 1448 Johannes Gutenberg v Mohuči vynalezl knihtisk. S touto metodou reprodukce, s historickými stroji a pracovními procesy se studenti z grafických oborů na vlastní kůži seznámili v Knihtiskárně v Kutné Hoře.

Všichni jsme si vytvořili valentýnská přání a vyzkoušeli si princip tisku z výšky, slepotisk, ražbu se zlatou fólií a „bigovačku“. Valentýnská přání jsme dozdobili tematickými razítky a adresovali je našim nejmilejším.

Druhá část exkurze probíhala formou ukázky funkčních historických strojů a poutavým vyprávěním o fungování tiskárny. Závěr prohlídky se konal v zajímavém prostoru historického sklepení domu.

Učitelé odborných předmětů

2. Plecháčková Magdaléna – Jak nás klíště najde aneb mechanismy detekce svého hostitele;
3. Pecka Matyáš a Tenušák Štěpán – Proč se členovci udrží na stěně, aneb dokonalost jejich adaptací;
4. Pospíchalová Aneta – Voda a život (ní prostředí);
5. Macel Jan – Rozdíly mezi letkami aktivních a neaktivních ptáků.

Tímto jsem chtěla žákům poděkovat za jejich obrovskou snahu, vytrvalost a píli, které si nesmírně vážím. Držím vám palce ve finále!

Doubravka Vavrečková

štočky printing plate

ZÁKLADNÍ UMĚLECKÁ ŠKOLA PŘELOUČ

Koncert Národního dechového orchestru v Berouně

Dne 18. 2. se členové Národního dechového orchestru sjeli ze všech koutů České republiky, aby společně vystoupili na jevišti Kulturního domu Plzeňka v Berouně. Tento orchestr již šestým rokem působí v přeloučské ZUŠ a hraje v něm 15 muzikantů z Přelouče. Koncert se konal u příležitosti druhého ročníku dirigentských kurzů probíhajících pod záštitou hudebního festivalu Talichův Beroun. Talichův Beroun je festival klasické hudby, který je věnován jednomu z nejvýznamnějších českých dirigentů, Václavu Talichovi.

Národní dechový orchestr se představil berounskému obecenstvu několika velmi náročnými a posluchačsky zajímavými skladbami. Sólistkou večera byla trumpetistka Barbora Ticháčková, studentka Konzervatoře Brno a zároveň hudební univerzity v rakouském Grazu. Orchestr vedl jeho šéfdirigent Václav Blahunek. Během koncertu se s orchestrem představily dvě debutující dirigentky, které se účastnily kurzů.

Orchestr v dubnu vystoupí na festivalu Pardubické hudební jaro společně se slavnou rakouskou trumpetistkou Selinou Ott a dirigentem Stanislavem Vavřínkem. Selina Ott je vítězkou prestižní soutěže ARD. Mimo koncertů s Národním dechovým orchestrem uspořádá workshop pro žáky dechového oddělení naší ZUŠ.

Úspěch žáků pěveckého oddělení v krajském kole Karlovarský skřivánek

V sobotu 18. 2. se konalo v ZUŠ Přelouč krajské kolo soutěže Karlovarský skřivánek. Účastnilo se ho celkem 6 žáků naší školy. Porota vysoce hodnotila výběr repertoáru i samotné výkony malých zpěváků. Soutěžili v kategoriích do 10 a do 15 let, kde bylo ještě rozděleno zaměření na klasický

SRPŠ při Základní umělecké škole Přelouč
POŘÁDÁ

NÁMOŘNICKÝ PLES

Sobota 18. března 2023 – Záložna Přelouč – od 19 hodin
hudba, tanec, občerstvení, tombola

Dress code: modro-bílé oblečení
vstupenky zakoupíte v kanceláři školy – cena 200 Kč

ZUŠ PŘELOUČ POŘÁDÁ

UČITELSKÝ KONCERT

30. 3. 2023 OD 18 HODIN
PENZION NA STARÉ POŠTĚ

a populární zpěv. Porota hodnotila opravdu přísně, ale i přesto jsme získali celkem 5 postupů do celostátního kola, které se bude konat od 20. do 22. 3. v Karlových Varech. Jmenovitě to byli tito žáci: Nela Sovová, Klaudivie Pfliegerová, Adéla Pokorná, Daniel Procházka a Aneta Pospíchalová.

Těšíme se, že si zazpíváme v jiném slavnostním prostředí, před porotou složenou z předních pedagogů konzervatoří a uměleckých škol naší republiky, poznáme kolegy zpěváky z jiných krajů a budeme se snažit co nejlépe reprezentovat naši školu, město i kraj.

Velmi děkujeme paní zástupkyni Petře Lojínové za skvělou klavírní spolupráci a podporu uměleckou i osobní.

Jana Bednářová

Obecně prospěšná strašidla

Starší žáci literárně dramatického oboru naší školy pod vedením paní učitelky Kláry Tvrđíkové nacvičili divadelní komedii Obecně prospěšná strašidla. Hra měla v podání našich žáků premiéru v pondělí 20. 2. 2023 v Občanské záložně. Druhé provedení následovalo o dva dny později, kdy Obecně prospěšná strašidla bavila studenty přeloučského gymnázia. Poděkování a gratulace patří všem zúčastněným žákům a paní učitelce Tvrđíkové. Za velkou pomoc děkujeme také Matějovi Peštovi, Danovi Kubovi a paní Danielkové.

Michal Chmelař

Okresní kolo soutěže ZUŠ ve hře na akordeon

V pondělí 20. 2. 2023 pořádala ZUŠ Pardubice Lonkova okresní kolo soutěže žáků základních uměleckých škol ve hře na akordeon. Tento hudební nástroj má asi většina lidí spojený především s lidovou hudbou, ale opak je pravdou, akordeonisté hrají téměř všechny žánry klasické i populární hudby. Za naši školu se této soutěže zúčastnili dva žáci ze třídy Eleny Savilové, **Tomáš Klapal**, který získal zlato, a **Hubert Křivka**, který vybojoval stříbro. Oběma mladým akordeonistům gratulujeme ke skvělému úspěchu.

Petra Lojínová

Mateřská škola Kladenská 1332 Přelouč ZÁPIS DĚTÍ DO MATEŘSKÉ ŠKOLY

na školní rok: 2023/24

Žadosti (tiskopisy) k přijetí dítěte do MŠ budou k dispozici:

- ke stažení www.materskeskolky.cz
<http://www.materskeskolky.cz/nskolka.php?mesto=P%F8elou%E8&ide=9210&akce=preregistr>
- k vyvednutí v ředitelně: úterý 11. 4. 2023 v době 8.15 – 15.30 hod.
- zápis se týká i dětí s dočasnou ochranou

Tiskopisy, které musí být doloženy u zápisu k předškolnímu vzdělávání:

- Vyplněná žádost o přijetí k předškolnímu vzdělávání (ČITELNĚ) **POTVRZENÁ LÉKAŘEM**
- Evidenční list (doporučují potvrdit od lékaře)
- Kopie rodného listu
- Dohoda o docházce
- U cizinců – okopírovaný platný pas s povoleným pobytem dítěte na území ČR delším než 90 dnů + okopírovaný platný pas zákonného zástupce a dítěte
- Souhlas zákonných zástupců se zasláním registračního čísla (RGČ)
- Oznámení o možnosti nahlédnutí do spisu

Doručení následujícím způsobem:

- předat osobně do ředitelny školy ve dnech 2. 5. – 5. 5. 2023 v době 10.00 – 15.30 hod.
- do datové schránky školy (každá škola má svou datovou schránku)
- e-mailem s uznávaným elektronickým podpisem (nelze jen poslat prostý e-mail!)
- poštou doporučeně

Seznam přijatých dětí do MŠ na šk. r. 2023/2024 (dle RGČ) bude vyvěšen **od středy 31. 5. 2023**

Schůzka s rodiči nově přijatých (nepřijatých) dětí se bude konat v úterý 7. 6. 2023 v 15.00 hodin na 1. pavilonu nahoře, kde budou rozdána rozhodnutí

PODMÍNKY PŘIJETÍ DO MATEŘSKÉ ŠKOLY

1. Dítě se přihlašuje k předškolnímu vzdělávání **podáním žádosti** zákonného zástupce dítěte ředitelce mateřské školy v den zápisu, žadatel (dítěti) bude přiděleno **registrační číslo**
2. **Žádost ke stažení zde:** www.materskeskolky.cz/ <http://www.materskeskolky.cz/nskolka.php?mesto=P%F8elou%E8&ide=9210&akce=preregistr>
3. **Žádost podá zákonný zástupce ve dnech zápisu** ředitelce mateřské školy a tímto dnem je **zahájeno správní řízení** o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání.
4. **Zákonní zástupci mají možnost se seznámit s „Kritérii pro přijímání dětí k předškolnímu**

vzdělávání“, podle kterých ředitelka školy postupuje při přijímání dětí do mateřské školy. – viz webové stránky školy

5. Než ředitelka vydá rozhodnutí má zákonný zástupce možnost **vyjádřit se k podkladům pro vydání rozhodnutí** (má možnost nahlédnout do spisu svého dítěte, případně jej doplnit) – dne 16. 5. 2023 v době 10–14 hod. v ředitelně školy
6. Nejpozději do 30 dnů od zápisu pak bude vyvěšen seznam přijatých dětí (RGČ) ve vývěsce a na webových stránkách školy – po dobu 15 dnů
7. Rozhodnutí o přijetí dítěte nebude zákonným zástupcům v **písemné** podobě doručováno, pouze na požádání.
8. Rozhodnutí o nepřijetí dítěte bude rodičům písemnou formou předáno do vlastních rukou nebo doručeno poštou.
9. Proti rozhodnutí ředitelky je možné se do 15 dnů od převzetí – vyvěšení odvolat.
10. Odvolání se podává prostřednictvím ředitelky školy ke krajskému úřadu.
11. O přijetí dítěte nerozhoduje datum podání žádosti ani její pořadí.

Mateřská škola Přelouč, Za Fontánou 935, okres Pardubice STANOVENÍ PODMÍNEK PRO PODÁVÁNÍ ŽADOSTÍ O PŘIJETÍ DĚTÍ K PŘEDŠKOLNÍMU VZDĚLÁVÁNÍ

Ředitelka Mateřské školy Přelouč, Za Fontánou 935, okres Pardubice, v souladu s § 34 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším a jiném vzdělávání ve znění pozdějších předpisů, stanoví následující upřesnění pro podávání žádostí o přijetí dětí k předškolnímu vzdělávání pro školní rok 2023/2024

Vyvedávání žádostí: Mateřská škola Přelouč, Za Fontánou 935, okres Pardubice
20. dubna 2023 v době od 7.00 do 15.00 hod.
Online od 2. února 2023

Podání žádosti

Podle § 37 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, je možné žádost o přijetí k předškolnímu vzdělávání učinit písemně nebo ústně do protokolu anebo v elektronické podobě. **Příhlašku je tedy možné doručit následujícími způsoby:**

1. do datové schránky školy (ID in9kx5b) v termínu od 2. května do 9. května 2023
2. e-mailem s **uznávaným elektronickým podpisem** zákonného zástupce (nelze jen poslat prostý e-mail) v termínu od 2. května do 9. května 2023 **e-mail: ms.zafontanou@seznam.cz**
3. poštou (pouze doporučeně) v termínu od 2. května do 9. května 2023, adresa: Mateřská škola Přelouč, Za Fontánou 935 okres Pardubice Za Fontánou 935 535 01 Přelouč
4. osobním podáním dne **2. května 2023** od 7.30 hod. do 11.30 hod. a od 13.00 hod. do 15.30 hod.

Přidělení registračního čísla

V seznamu nemohou být uvedena jména, děti zde budou uvedeny pod registračními čísly. **Registrační číslo Vám bude:**

- a) předáno v uvedeném termínu
- b) zasláno e-mailem, datovou schránkou nebo sms

Podle Školského zákona č. 561/2004 Sb. ve znění pozdějších předpisů není **rozhodnutí o přijetí** automaticky zasláno, ale **bude zveřejněno následujícími způsoby:**

- a) zveřejněním seznamu přijatých dětí ve vývěsce MŠ v ulici Za Fontánou.
- b) na webových stránkách školy (www.materskeskolky.cz).

Rozhodnutí o nepřijetí si zákonný zástupce převezme:

- a) osobně 19. května 2023 v době od 8.00 hod. do 11.30 hod.
- b) doporučeně poštou
- c) datovou schránkou.

Ladislava Bukovská

Střediskové hory

V sobotu 11. 2. se celé středisko brzy ráno vypravilo půjčeným autobusem na hory. Jeli jsme do Orlických hor, konkrétně na Šerlich. Společně jsme si užili zimního počasí a kup sněhu. Někteří z nás byli tuto zimu poprvé na horách, takže využili příležitosti a náležitě si sněh užili. Zahráli jsme si Mrazíka a zabobovali. Abychom se ohřáli navštívili jsme místní chaty a dali si něco dobrého k jídlu a teplý čaj. Poté nás čekala už jen cesta domů.

Eliška Stárková

6. ročník vědecko-technického kroužku „Energie jinak“ tentokrát sice v nových prostorách T. J. SOKOL v Přelouči, ale s již tradičními partnery SUMO s.r.o. a ELEKTRÁRNA CHVALETICE a.s.

Skončilo první pololetí 2022/23 a my jsme také v druhé polovině 6. ročníku našeho vědecko-technického kroužku „Energie jinak“, který provozujeme v nových prostorách T. J. SOKOL v Přelouči, kde jsme snad našli konečné stálé místo. Máme k dispozici dvě místnosti, z nichž jedna slouží jako počítačová učebna a druhou používáme pro pájení a různé mechanické práce. Do počítačové učebny se nám podařilo umístit 8 počítačů, aby mohl každý vědátor pracovat samostatně a využili jsme tak co nejvíce efektivně čas jednoho kroužku. Ve stejném počtu jsme v „Mecha“ dílně na dílenské stoly doplnili také pájecí stanice.

I v letošním ročníku pokračujeme ve výzkumném modelu 3/3/8. 3 lektori, 3 kroužky v týdnu a 8 vědátorů na kroužek, tak aby bylo možné se všem co nejvíce věnovat. Držíme také stejné dny v týdnu i časy (Po, Út, Čt/16:30–17:30). V pondělí chodí převážně nováčci a mladší vědátory, kteří se seznamují se základními technickými pojmy především z elektrotechniky, ale také se učí vyhledávat potřebné informace na internetu a samozřejmě oživují různé desky s plošnými spoji, na které osazují součástky a pak je uvádí do provozu. V le-

tošním ročníku to byl svítící vánoční stromček a loď na dálkové ovládání. V úterním a čtvrtečním kroužku se díky jednomu z našich lektorů Milanovi Špačkovi, který vytvořil vlastní vývojové prostředí, většina času odehrává zatím u počítače. Vědátory se jeho prostřednictvím snaží programovat různé světelné efekty s LED diodami a mají před sebou velký projekt, kde budou kompletně vyrábět a programovat postřehovou hru pro jednoho nebo dva hráče. Prvním krokem bude úprava nekonečného zrcadla. Jeho rozebrání, výměna původního LED pásku za adresovatelný a složení zpět. Druhý krok bude připojení pásku k procesoru

ESP32 a naprogramování. Vědátory si také vyzkoušeli v prostředí GDevelop, které je kompletně zdarma, naprogramovat vlastní hru, kde nastavovali vlastnosti postav (chůze, skákání) a prostředí.

Každý rok se daří zkvalitňovat výuku, a to by nebylo možné bez kvalitního vybavení a zkušených lektorů. Za to, že na tom můžeme dál pracovat, patří velké díky našim partnerům SUMO s.r.o. a ELEKTRÁRNA CHVALETICE a.s. (skupina SEVEN ENERGY), kteří nás již léta podporují a financují celý projekt. Velké poděkování patří samozřejmě lektorům, Petrovi Vlčkovi, Milanovi Špačkovi a Petrovi Kudrnovi, kteří svůj volný čas věnují dobré věci.

XVII. všesokolský slet 2024

Všesokolské slety jsou nedílnou součástí historie Sokola a jsou světovým unikátem. Konaly se od roku 1882 většinou po šesti letech, kromě období, kdy Sokol oficiálně nemohl působit – v době 1. světové války, za německé okupace a v době komunistického režimu.

Sokol má své webové stránky určené pro veřejnost: sokol.eu. O nejvýznamnější akci, která se již teď začíná připravovat, se dozvíte přímo zde: slet2024.cz. Pro členy Sokola jsou určeny interní stránky: proskoly.sokol.eu. Když si zde rozkliknete Slet 2024, najdete video-ukázky jednotlivých skladeb.

Unikátní bude skladba pro seniory a seniorky „Jdi za štěstím“ s písněmi K. Gotta, ve které zároveň s nimi, ale naposledy, vystoupí i Věrná garda. Těmto aktivním cvičencům může být kolem 80 let.

Máte-li (samí nebo vaše děti) chuť zúčastnit se této jedinečné akce, dejte to vědět vedoucím v Sokole.

Tělocvičná jednota Sokol Přelouč pořádá

PŘÍMĚSTSKÝ TÁBOR

v termínu 24. 7. - 28. 7. 2023 (8-16 hod) cena: 1 850 Kč

Cena tábora zahrnuje:

- 5x oběd, 5x svačina
- 1x přespání v sokolovně s táborákem a večerním programem
- 1x výlet s programem (paintball)

Další program: sportovní aktivity dle počasí

Příhlašky a bližší informace obdržíte u oddílových vedoucích nebo v kanceláři TJ Sokol Přelouč
tel: 603180655, mail: petra.kusmanova@seznam.cz

INFORMACE CHARITY PŘELOUČ
Masarykovo nám. 48, Přelouč, tel. 731 402 371, www.prelouc.charita.cz, charita.prelouc@gmail.com

Rok s Ukrajinou v Jakub klubu

Před rokem začalo Rusko na Ukrajinu a započal otevřený konflikt. Tato situace vyvolala úprk milionů lidí před strachem o život. Do ostatních zemí Evropy tak mířily zejména ukrajinské ženy a děti. Do Přelouče přišly stovky uprchlíků a děti nastoupily do základních škol a začaly navštěvovat náš klub. Bylo nutné na tuto situaci reagovat a zajistit těmto dětem adekvátní podporu, protože se nacházely v nepříznivé životní situaci. Situace se komplikovala i na školách, které nás požádaly o pomoc a spolupráce probíhá i nadále.

Děti si přinesly různá traumata způsobená válkou, přišly do neznámého prostředí, neznají jazyk, a zvládnout školní docházku je tak pro ně problematické. Cílem bylo pomoci jim začlenit se do kolektivu, pomoci se školní docházkou a jazykem, zpříjemnit jim pobyt u nás a zažít alespoň něco pěkného. Snažit se pracovat na jejich neaplněných potřebách. Proto jsme v březnu založili adaptační skupinu pro děti, které nástup do školy nezvládly.

Podporu jsme poskytli také rodičům dětí, např. podporu při vyřizování obědů pro děti, a zprostředkovali jsme kontakty na volnočasové aktivity pro děti (florbal, pole dance). Poskytli jsme jim základní sociální poradenství, doprovod do institucí a pomoc s komunikací v běžných záležitostech.

Dětem jsme také zprostředkovali mnoho výletů za zážitky, aby prožily něco příjemného. Například HZS Čáslav, Obora Žleby, Záchranná stanice Pasíčka, Národní hřebčín Kladruby nad Labem, discgolf Choltice, návštěva stáje s koňmi Škudly a výlet na písničky Mělice, mimo jiné jsme také organizovali příměstský tábor, což

ROK S UKRAJINOU

Charita

bylo pro děti také něco nového. Většinu těchto prázdninových aktivit jsme realizovali v spolupráci s přeloučskými gymnazisty.

Během roku jsme poskytli podporu celkem 46 ukrajinským dětem a situace ani doposud neutichá. Takže pokračujeme i nadále, protože vidíme, že naše práce má pro děti smysl.

Mgr. Mirka Škávová,
vedoucí

PODPORA PRO PĚSTOUNY ROK 2013 – 1. rok služby

V březnu 2013 jsme založili službu PODPORA PRO PĚSTOUNY na základě získaného pověření o sociálně právní ochraně dětí na území Přelouče a spádových obcí od Krajského úřadu Pardubického kraje. Na konci měsíce jsme uzavřeli první dvě dohody o výkonu péče o děti se dvěma rodinami, s nimiž jsme byli v kontaktu už dříve v rámci služby Podpora rodiny, sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi. Jednalo se o rodiny, kdy prarodiče vychovávali svá vnoučata. Je to už 10 let a s jednou rodinou spolupracujeme stále, i když v letošním roce budeme končit, protože dítěti

svěřenému do pěstounské péče bude 18 let. Druhá rodina se v průběhu minulých let odstěhovala mimo území našeho působení, takže jsme s ní museli po dohodě spolupráci ukončit.

Rok 2013 byl ve znamení zavádění nových pracovních postupů, což znamenalo hromadu papírování. Také se nám podařilo uspořádat první společný výlet pro děti ze služby PODPORA PRO PĚSTOUNY a pro rodiny ze služby PODPORA RODINY. Cílem výletu byla Perníková chaloupka u Pardubic. Měli jsme v plánu tam opékat buřty, ale vzpomínám si, že hodně přšelo, takže jsme výlet zakončili v našem NZDM Jakub klubu. I tak jsme se všichni vrátili z výletu nadšení a započali jsme tím pravidelné pořádání výletů v naší službě.

V roce 2013 vzniklo i naše logo služby, které užíváme dodnes.
Mgr. Pavlína Křepská, vedoucí služby

PODĚKOVÁNÍ ZA PODPORU NAŠEHO PROJEKTU V TESCO PŘELOUČ

Děkujeme všem za žetony našemu projektu! Náš projekt „Zahradní nábytek pro Jakub klub“ vyhrál v konkurenci dalších dvou projektů a získali jsme 45 000 Kč. S mírným náskokem jsme, díky vaší podpoře, vedli celé 4 týdny. Děkujeme!!!

DOBROCENTRUM PŘELOUČ

Činnost dobrovolníků stále pokračuje. Během ledna a února jsme podepsali 5 nových dohod a počet dobrovolníků se tak postupně opět navyšuje. Setkání dobrovolníků plánujeme ve středu 15. 3. 2023 v 16.00 v Jakub klubu s Mgr. Rostislavem Ostřížem, manažerem kvality DUF. Budeme si povídat o praktické paliativní péči v jejich domově.

Ing. Mgr. Zdenka Kumstýřová,
koordinátorka

Péče o duševní zdraví je tu i v roce 2023

I v roce 2023 jsme tu jako organizace Péče o duševní zdraví a nabízíme podporu pro osoby, kterým do života vstoupilo duševní onemocnění. Pokud hledáte pomoc pro sebe nebo pro někoho blízkého, neváhejte nás kontaktovat na telefonním čísle: +420 777 454 573 nebo e-mailové adrese: pdz-pce@pdz.cz.

Přijít můžete i osobně, a to každé pondělí mezi 9:00 a 11:00, v tento kontaktní den můžete přijít bez předchozí domluvy. Adresa střediska Bělehradská 389, Pardubice. Působíme hlavně v terénu, naše služby jsou zcela bezplatné a určeny pro osoby starší 18 let z okresu Pardubice.

Nejčastěji nabízíme pomoc při: zvládnání projevů duševní nemoci v běžném životě, zajištění psychiatrické péče, nastavení medicace a terapeutického plánu, jednání na úřadech, finančním hospodaření, náviku péče o vlastní osobu i domácnost, řešení krizových situací, jako je ztráta zaměstnání či bydlení aj., aktivním trávením volného času a získávání společenských kontaktů.

V roce 2023 budeme například pořádat klubové aktivity, jako: deskové hry, peerské skupiny, tvořivá odpoledne či pravidelné lekce jógy.

Turistický oddíl přeloučského Orla zahajuje své letošní putování v březnu

V roce 2023 budou přeloučští orelští poutníci putovat (nejen) po Svatojakubské cestě již třetím rokem. Mají za cíl dokončit východočeskou trasu této cesty a ujít asi polovinu jihočeské trasy (až do Hluboké nad Vltavou). Vzhledem k poměrně značné vzdálenosti mezi Přeloučí a jižními Čechami jsme se rozhodli naplánovat na letošní rok i několik dvoudenních pochodů. Obsah putování zůstává stále stejný – ujít po požehnání od místního církevního představitele denně zhruba 25 km a získávat razítka do průkazu poutníka. Kromě toho se budeme v létě podílet opět na programu Svatojakubského dnu v Přelouči a v září bychom měli vyrazit znovu na Slovensko. Rádi bychom také do května dokončili náš projekt vylepšení značení části východočeské Svato-

jakubské cesty umělecky pojatými patníky, u kostela sv. Jakuba v Přelouči by mělo vzniknout též umělecké dílo s poutnickou tematikou z dílny našeho člena, výtvarníka Romana Morcinka. Více najdete na přiloženém plakátu a v našich dalších letošních článcích.

V sobotu 25. března se naposledy vrátíme do Královéhradeckého kraje a doplníme si zhruba 18 km, které jsme nestihli absolvovat v roce 2022. Půjdeme z Police nad Metují do Hronova. Sraz účastníků je v 9.00 v Polici nad Metují u kostela Nanebevzetí Panny Marie.

Členové oddílu mohou získat za 200 Kč credenciál (průkaz svatojakubského poutníka), do kterého lze sbírat turistická razítka (například toho kterého kostela, který po cestě navštívíme) a zapisovat ušlé trasy. Po doložení

absolvování 100 km východočeské Svatojakubské cesty si u nás mohou poutníci zažádat o vystavení pamětního listu. Více informací lze získat na e-mailu kumstyr@atlas.cz nebo na facebookových stránkách (Centrum svatojakubských poutníků Přelouč).

Matěj Pešta, Orel Přelouč

KLUB AKTIVNÍ SENIOR (KLAS)

Zprávy z Klasu

Po prvním lednovém výletu do zámku v Pardubicích jsme se sešli v zasedacím sále městského úřadu na výroční členské schůzi. Kromě zpráv o činnosti, hospodaření s finančními prostředky i revizi byl pro 42 účastníků nastaven program pro nastávající rok. Po oficiální části schůze následovalo promítání záběrů z návštěv Indie, které absolvovala jedna z našich členek. Škoda, že promítací zařízení neumožňuje vychutnat si dostatečně exotiku této země v jejich skutečných barvách.

V prvním únorovém termínu 7. 2. jsme se díky ochotě ředitelky knihovny p. Hývlové mohli shromáždit v čítárně. Na programu jsme měli povídání o přečtených knihách. Mnozí členové si připravili referáty a doporučení, jiní zase přehled těch děl, která jsou buď půjčená z místní knihovny nebo nově zakoupena do vlastní. Někteří si tady domluvili i výměnu knížek a jiní si prohlíželi časopisy.

Pracovnice knihovny připravily i čaj a kávu, takže dvouhodinové setkání uteklo jako voda. Mezi našimi členy by byl určitě větší zájem o návštěvy knihovny, kdyby přístup byl i pro ty, kteří jen s obtížemi zvládají poměrně velké množství schodů. Za vedení Klasu děkujeme pracovníkům knihovny za milé přijetí.

Příště nás čeká setkání v kuželně nejen pro ty, kteří mají zájem si zahrát. Hráči vítávají i povzbuzování.
Kubátovi

CENTRUM SVATOJAKUBSKÝCH POUTNÍKŮ PŘELOUČ

PLÁN TURISTICKÝCH AKTIVIT V ROCE 2023

- 1. trasa:**
sobota 25. 3. - Police nad Metují-Hronov, délka 18 km
sraz v 9:00 v Polici nad Metují u kostela Nanebevzetí Panny Marie
- 2. trasa:**
sobota 22. 4. a neděle 23. 4. - zřícenina hradu Sion-Vlašim s noclehem v Kácově, délka 28 + 15 km - sraz v sobotu v 9:00 u zříceniny hradu Sion poblíž obce Chlístovice
- 3. trasa:**
pátek 19. 5. a sobota 20. 5. - Vlašim-Tábor s noclehem v Mladé Vožici, délka 28 + 26 km
sraz v pátek v 9:00 u kostela sv. Jiljí ve Vlašimi
- 4. trasa:**
sobota 27. 5. - Přelouč-Zdechovice, délka 16 km
sraz v 9:00 u kostela sv. Jakuba v Přelouči, poté putování kolem nových svatojakubských patníků
- 5. trasa:**
sobota 24. 6. - Tábor-Bechyně, délka 30 km
příjezd do Tábora v pátek odpoledne, popřípadě sraz v sobotu v 9:00 u kostela Proměnění Páně v Táboře
- 6. trasa:**
neděle 23. 7. - Přelouč – Svatojakubský den
V 10:00 slavnostní mše svatá s v kostele sv. Jakuba, poté občerstvení na faře.
Ve 14:00 krátký výšlap ke kostelu sv. Michaela archanděla v Lepějovicích, 6+6 km
- 7. trasa:**
15. 9. - 17. 9. - turistika a dogtrekking na Slovensko
Turistické pochody, případně dogtrekking, v okolí obce Varín (okr. Žilina). Ubytování v autokempu. V neděli mše svatá. Akcí pořádáme ve spolupráci se Slovenským klubem severovýchodních a japonských plemen a ústředím Orla v Brně
- 8. trasa:**
sobota 14. 10. a neděle 15. 10. - Bechyně-Hluboká nad Vltavou s noclehem v Purkarcích, 28+12 km
příjezd do Bechyně v pátek odpoledne, případně sraz v sobotu v 9:00 u kostela sv. Matěje v Bechyni

Členové oddílu mohou získat za 200 Kč credenciál (průkaz svatojakubského poutníka), do kterého lze sbírat turistická razítka. Po doložení absolvování 100 km východočeské Svatojakubské cesty si u nás mohou poutníci zažádat o vystavení pamětního listu.
Kontakt: **Zdenka Kumstýřová, manažerka centra**
tel.: 731 402 371, e-mail: zdenka.kumstyrova@gmail.com.

Orel jednota Přelouč, Českobratrská 90
facebook: Centrum svatojakubských poutníků Přelouč
www.ultreia.cz

Městská policie Přelouč

Volný pohyb psů (ne)jen ve městě

„Během jara přichází na svět i spousta mláďat. Ať už jsou to malí zajíci, selátka anebo srnčata. Všechna mláďata potřebují klid a pocit bezpečí. Volně pobíhající psi by mohli mláďata vylekat, zranit nebo dokonce usmrtit. K úrazu by mohl přijít i pes, pokud by se dostal do křížku s bachyní, která chrání svá mláďata. Proto bychom měli mít při procházce v lese svého pejska na vodítku.“ (<https://www.dogs.cz/jak-pejska-pripravit-na-jaro/>)

A jak je to ve městě?

Volný pohyb psů ve městě řeší obecně závazná vyhláška města Přelouče č. 2/2019.

Na veřejných prostranstvích je možný pohyb psů pouze na vodítku. Pes musí být veden na vodítku u nohy fyzické osoby tak, aby se při míjení jiných osob a vedených psů nebo jiných zvířat nemohl s nimi dostat do kontaktu. Z důvodu ochrany veřejného pořádku se zakazuje vstup se psy na dětská hřiště a pískoviště uvedené v příloze č. 2 této vyhlášky. Pro volné pobíhání psů se vymezují prostory uvedené v příloze č. 3 této vyhlášky, jejíž součástí jsou mapy s grafickým záznamem dotčených pozemků. I zde musíte mít psa pod neustálým dohledem a přímým vlivem.

Nezapomeňte také na výbavu potřebnou k uklidění exkrementů. Což je vaše povinnost. Váš čtyřnohý přítel to sám nezvládne.

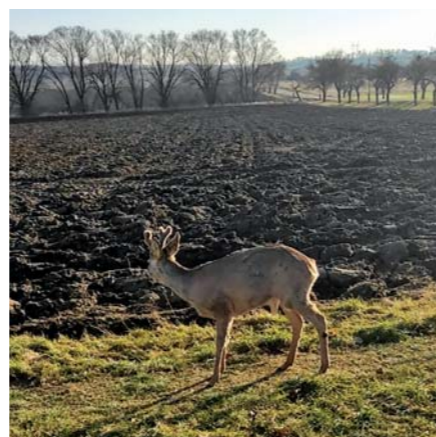
Když už jsme u těch povinností, zákon číslo 246/1992 Sb. o ochraně zvířat proti týrání ukládá každému zabezpečit zvíře proti úniku.

Každoročně vyrážíme k desítkám případů odchytu toulavých a synantropních zvířat.

Není to zbytečné? Pokud si svoje mazlíčky řádně zabezpečíte, může toto číslo významně klesnout a my pak budeme vyjíždět pouze na odchyt těch volně žijících. Jako třeba nedávno:

Oznámení o srně na kolejišti přijal službu konající dozorcí MP Přelouč. Na místo vyslal nejen strážníky, ale také požádal o pomoc hasiče. Společnými silami se podařilo srnu odchytit a vrátit ji do přírody. Moc se jí ale nechtělo. ☺

Pravidla silničního provozu 55

Další sadou článků dopravní osvěty si vysvětlíme význam některých dopravních značek, který si účastníci provozu v praxi někdy vykládají mylně. Začneme svislou zákazovou značkou B13. S úsměvem si jistě starší absolventi kurzu autoškol vzpomenu, že v testových otázkách byla k této značce nabízena varianta odpovědi „zákaz vjezdu 6 traktorům“. Správná odpověď se samozřejmě nacházela pod jiným písmenem. Značka B13 zakazuje vjezd vozidel, jejichž okamžitá hmotnost přesahuje údaj uvedený na značce. Jde-li o jízdní soupravu, vztahuje se tento údaj na každé vozidlo soupravy zvlášť. V případě, že je značka doplněna dodatkovou tabulkou s nápisem „jediné vozidlo ...t“, smí do takto označeného úseku vjet vozidlo, jehož okamžitá hmotnost, a jde-li o jízdní soupravu, okamžitá hmotnost všech vozidel soupravy, sice přesahuje údaj na značce, nikoli však údaj na dodatkové tabulce. Je třeba doplnit, že se okamžitou hmotností vozidla rozumí hmotnost zjištěná v určitém okamžiku při jeho provozu na pozemních komunikacích. Tedy hmotností nejen vozidla samotného, ale i hmotností nákladu, řidiče a případně přepravovaných osob, které jsou v daném okamžiku vozidlem přepravovány.

Ing. Martin Moravec, Ph.D., dopravní specialista

OKÉNKO Z DOMOVA U FONTÁNY

Láskyplný týden v Domově

Je to právě 14. únor, kdy se slaví svátek sv. Valentýna. My si tento den v Domově rádi připomínáme, protože si uvědomujeme, jak moc je láska v životě důležitá. Začali jsme samozřejmě výzdobou, do které se zapojili i naši klienti.

Láskyplná jsou bezpochyby i setkání se zvířaty, která do našeho Domova pravidelně zavítají, aby naše dámy a pány potěšili svou přítomností. Se svými páníčky za námi dochází nejen psi, ale také poníci, želvy a další úžasní tvorové.

Na svátek sv. Valentýna jsme pro klienty navíc připravili jedno sladké překvapení – jde vlastně už o takovou milou tradici. Kolegové z kuchyně připraví domácí linecká srdíčka, která se 14. února podávají k odpolední kávě... nebo čaji, jak kdo má rád.

Mysleme na naše blízké a vítajme otevřeně každou příležitost, kdy jim můžeme udělat radost. Třeba jen vlídným slovem nebo návštěvou.

Naše kolegyně uspěla v projektu Národní cena sociálních služeb – Pečovatel/ka roku 2022

Máme velkou radost! Naše kolegyně, paní Anita Novotná, byla porotou vybrána mezi nejlepších 5 pečovatelek pobytových sociálních služeb v ČR. Porota jí ocenila na základě nominace, kterou s Vámi velmi rádi sdílíme.

„Paní Anita Novotná pracuje jako pracovnice v sociálních službách v Domově u fontány již od roku 2011. Je to velmi silná, empatická a obětavá osobnost, která se své práci věnuje s neuvěřitelným nasazením a odhodláním. O své klienty pečuje s mateřskou laskavostí, podporuje je, uklidňuje a je jim oporou v situacích, kdy toto vše senioři nejvíce potřebují. Paní Novotná ke všem

klientům přistupuje a stará se o ně, jako by byli vlastní rodina. Dokáže je láskyplně povzbudit v těžkých situacích, rozveselit, když jsou smutní, uklidnit, když se cítí ztraceni. Dokáže klienty vyslechnout a podpořit je dobře míněnou radou a nabídnout pomoc vždy, když je to potřeba. Pomáhá jim zvládat stres milým slovem, pohazením či vřelým objetím. Je empatická, dokáže „pohlídnout po duši“ i pouhým pohledem či slovem. Paní Novotná je velmi komunikativní. Snaží se, aby klienti, o které pečuje, byli co nejvíce spokojeni. Jako klíčový pracovník velmi často rozmlouvá a spolupracuje s rodinnými příslušníky. Získané údaje doplňuje do plánů péče a životních příběhů klientů. Svými slovy a svým klidným a empatickým projevem dokáže povzbudit a uklidnit. Paní Novotná je týmový hráč, je ochotná naslouchat a podporovat své kolegy, vždy si na ně najde čas, nikdy je neodmítne, je velkou oporou svému týmu. Mladším kolegyním pomáhá a poskytuje cenné rady. V týmu je velmi oblíbená a respektovaná, právě pro svou ochotu, podporu a veselost. Spolupracovníci si ji velmi váží, opravdu ji obdivují za její nasazení, neutuchající pracovitost a obětavost. Po celou dobu, co u nás vykonává tuto práci, si nepřipustila, že by chtěla nebo potřebovala změnit či opustit práci pečovatelky a věnovat se něčemu jinému. Pro práci pečovatelky je jako stvořená.“

Národní cenu sociálních služeb Pečovatel/ka roku 2022 každoročně vyhlašuje Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR a Diakonie ČCE. Letos se cena udílela již podesáté.

Paní Novotné velmi gratulujeme a přejeme, aby jí práce v Domově u fontány naplňovala i nadále a přinášela jí radost do života.

Trh práce na Přeloučsku

Úřad práce ČR

Krajská pobočka v Pardubicích,
kontaktní pracoviště Přelouč

Úřad práce ČR evidoval k 31. 1. 2023 celkem 283 059 uchazečů o zaměstnání (UoZ). Podíl nezaměstnaných osob vzrostl na 3,9 %. Míra nezaměstnanosti byla podle posledních dostupných dat EUROSTATU (za prosinec) nejnižší v celé EU a to 2,2 % (průměr EU 6 %).

Informace o vývoji nezaměstnanosti v ČR v elektronické formě jsou zveřejněny na internetové adrese <https://www.mpsv.cz/web/cz/mesicni>.

Informace o nezaměstnanosti – Pardubický kraj – leden 2023

K 31. 1. 2023 evidoval Úřad práce ČR (ÚP ČR), Krajská pobočka v Pardubicích, celkem 10 763 UoZ. Podíl nezaměstnaných vzrostl na 3,1 %. Během ledna podalo žádost o zprostředkování zaměstnání a zavedení do evidence ÚP ČR v rámci Pardubického kraje 2 407 osob. Z evidence během měsíce odešlo celkem 1 649 uchazečů (ukončená evidence, vyřazení uchazeči). Ke konci měsíce ledna bylo evidováno 5 578 žen. Jejich podíl na celkovém počtu uchazečů činil 51,8 %. V evidenci bylo 1652 osob se zdravotním postižením, což představovalo 15,3 % z celkového počtu nezaměstnaných. Kraj evidoval k 31. 1. 2023 celkem 15 394 volných pracovních míst. Jejich počet byl o 301 nižší než v předchozím měsíci. Na jedno volné pracovní místo připadalo v průměru 0,7 uchazeče, z toho nejvíce v okresech Svitavy (1,0) a Chrudim (1,0). Z celkového počtu nahlášených volných míst bylo 374 vhodných pro osoby se zdravotním postižením (OZP), na jedno volné pracovní místo připadalo 4,4 OZP. Z celkového počtu volných pracovních míst bylo 2 770 míst bez příznaku „pro cizince“. Na dalších 12 624 pozic pak mohli zaměstnavatelé přijímat také pracovníky ze zahraničí.

Informace o nezaměstnanosti – okres Pardubice – leden 2023

K 31. 1. 2023 bylo evidováno 3 476 osob. Podíl nezaměstnaných osob na obyvatelstvu se zvýšil na hodnotu 3,0 %. Na poptávkové straně trhu práce bylo k 31. 1. 2023 evidováno celkem 6 735 volných pracovních míst. Z celkového počtu volných pracovních míst bylo pouze 409 tj. 6,1 % míst, bez příznaku „pro cizince“. Na dalších 6 326 pozic pak mohli zaměstnavatelé přijímat také pracovníky ze zahraničí. Na jedno volné místo připadalo v průměru 0,5 uchazeče.

Vybrané obce region Přeloučsko – Údaj o počtu nezaměstnaných v obcích je získán ze statistiky obcí (GIS0) z IS Okpráce

název	Uchazeči o zaměstnání (UoZ) celkem	Podíl nezam. na obyvatelstvu v %
Přelouč	280	4,5
Chvaletice	97	4,6
Břehy	36	5,1
Choltice	19	2,4

Nejvyšší nezaměstnanost za měsíc leden 2023 byla v obcích regionu Přeloučsko:

Turkovice 7,5 % (14), Sopřech 6,9 % (13), Újezd u Přelouče 5,9 % (8), Žáravice 5,9 % (4), Strašov 5,4 % (14), Zdechovice 5,3 % (25). Sledujte průběžně informace na: www.uradprace.cz. Zde najdete informace ohledně aktuálních úředních hodin, formuláře, kontakty na pracovníky a další informace.

Pro zodpovídání telefonických dotazů státní sociální podpory, byla zřízena specializovaná linka Call centra ÚP ČR **800 77 99 00** (obecné dotazy, dotazy na stav řízení i výplatu dávky).

„Zpráva z podkladů ÚP“.

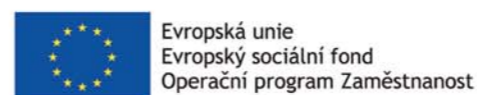
kiekert
TECHNOLOGY THAT LEADS

Právě hledáme
ÚDRŽBÁŘ/KA VÝROBNÍCH LINEK – ELEKTRO
do třisměnného provozu

Kiekert Přelouč, světová jednička v automobilových zamykacích systémech

468 888 888
pondělí–pátek 7:00–16:00 h.

prace@kiekert.com kiekert.jobs.cz [Jaselská 593, 535 01 Přelouč](https://www.kiekert.com)

Jste OSVČ nebo zaměstnavatel a potřebujete vzdělávat či rekvalifikovat sebe či své současné i potenciální zaměstnance? Potřebujete financovat kurzy českého jazyka pro cizince?

Úřad práce ČR nabízí pomoc v projektu:

Podpora odborného vzdělávání zaměstnanců II

- Úhrada až **85%** nákladů na vzdělávání (dle režimu veřejné podpory)
- Refundace mzdových nákladů za dobu účasti na odborném rozvoji až do výše **100%** (včetně odvodů)
- Realizace vzdělávacích aktivit **interním lektorem** nebo vzdělávacím zařízením prezenční i elektronickou formou
- Podpora zaměstnanců i na DPČ a na rodičovské dovolené
- Podpora výuky **českého jazyka** pro zaměstnance ze zahraničí

KDE SE DOZVÍTE VÍCE INFORMACÍ

- na nejbližším kontaktním pracovišti Úřadu práce ČR
 - na webu ÚP ČR www.uradprace.cz/web/cz/-/povez
 - napište nám na povez@uradprace.cz
 - zavolejte nám 800 77 99 00 (bezplatná linka Call centra ÚP ČR)
- www.facebook.com/uradprace.cz [instagram.com/uradprace.cz](https://www.instagram.com/uradprace.cz)

KONTAKTNÍ OSOBA

Krajská pobočka ÚP ČR v Pardubicích, kontaktní pracoviště Pardubice
Jana Beránková, 950 144 488, jana.berankova1@uradprace.cz
Jaroslava Janíčková, 950 144 719, jaroslava.janickova@uradprace.cz

www.uradprace.cz

Projekt Podpora odborného vzdělávání zaměstnanců II (POVEZ II), reg. č. CZ.03.1.52/0.0/0.0/15_021/0000053

NABÍDKA NOVÝCH PRACOVNÍCH MÍST

Česko-švýcarská společnost **KASI FOUNDRY a.s.** přijme zaměstnance do třísměnného provozu v nově vybudované (v ČR nejmodernější) slévárně ve Chvaleticích.

HLEDÁME:

- **PROVOZNIHO ELEKTRIKÁŘE**
mzdové rozpětí 35–41 tis. Kč/měs.
- **SEŘIZOVAČE A OBSLUHU CNC STROJŮ**
mzdové rozpětí 28–34 tis. Kč/měs.
- **konstruktéra**
mzdové rozpětí 36–46 tis. Kč/měs.
- **pracovníky výstupní kontroly**
mzdové rozpětí 28–35 tis. Kč/měs.
- **operátory formovací linky, kompletace, tavírny, cídírny, lakovny a PUR**
mzdové rozpětí 22–30 tis. Kč/měs.

NABÍZÍME:

- **práci v moderní slévárenské výrobě ve stabilní společnosti**
- **firemní benefity** (příspěvek na dovolenou, sport a další aktivity)
- **stravenkový paušál**
- **odborná školení**

KASI
Foundry

V případě vašeho zájmu o bližší informace kontaktujte paní Alexandru Petráňovou, tel.: 728 150 306 nebo e-mail petranova@kasifoundry.cz.

Na e-mail uveďte své kontaktní údaje spolu s profesním životopisem.

POHŘEBNÍ SLUŽBA A KAMENICTVÍ HORÁK

Provádíme kompletní služby v pohřebnictví pro obřadní síně Chrudim, Pardubice, Hradec Králové a po celé ČR včetně církevních pohřbů a zahraničních převozů za nízké ceny.

NAŠE RODINNÁ FIRMA JE JEDINÁ V KRAJI KTERÁ PROVÁDÍ KOMPLETNÍ POHŘEBNÍ, HRBITOVNÍ A KAMENICKÉ SLUŽBY

WWW.POHREBNISLUZBA-HORAK.CZ

KANCELÁŘ:

- **Pardubická 1495, Přelouč**
PO - PÁ 8.00 - 13.00 hod.

KOPÁNÍ HROBŮ A STAVBA HROBEK
VÝROBA A MONTÁŽ POMNÍKŮ
OPRAVA HROBŮ

Pohřební pohotovost 24 hodin denně včetně víkendů a svátků.

Tel.: 776 86 86 00

Tel.: 466 650 168

- **Spolehlivá a oblíbená firma**
- **Při zajištění služeb u naší pohřební služby máte od nás uložení urny do hrobu ZDARMA.**

Kanceláře Pieta Trejbal

Soukromá pohřební služba
v Pardubicích a Přelouči
Vazárna květin
(květiny dle Vašeho přání)
vlastní obřadní síň v Pardubicích

Zajišťujeme:

- * **převozy zesnulých po celé ČR**
- * **zahraniční převozy zesnulých**
- * **rozloučení v obřadních síních v Pardubicích, Chrudimi a po celé ČR**
- * **církevní obřady po celé ČR**

Stálá služba 24 hodin denně:

731 441 713

www.trejbal-pieta.cz

Připravili jsme pro Vás rozšíření hrobového příslušenství včetně doplňků do kolumbárií.

Velký výběr obalů na urny.

Třicet přeloučských starostů (z historie správy města)

Na podzim loňského roku došlo k výměně v čele přeloučské radnice, nastoupil v pozadí již třicátý starosta od roku 1850 (přesněji řečeno dvacátý devátý, jelikož jeden z nich se v 19. století do funkce vrátil po jedenáctileté přestávce). To připomnělo autorovi těchto řádků, že před několika lety zpracoval seznam přeloučských starostů a předsedů národního výboru od poloviny 19. století do současnosti. Ten následně revidoval a v loňském listopadovém čísle Přeloučského Roštu soupis vyšel (jak se nyní ukázalo, s dvěma drobnými chybami v letopočtech). Toto téma si však zaslouží podrobnější zpracování a proto vznikl předkládaný článek. Nelze zde uvést všechny podrobnosti, doporučujeme tedy čtenáři prostudovat 3. a 4. díl *Dějin města Přelouče*. Mnozí zde zmínění starostové a předsedové národního výboru uspěli ve volbách opakovaně, všechny termíny voleb v textu autor nezmiňuje.

Až do poloviny 19. století byla Přelouč, stejně jako jiná města a obce v českých zemích, spravována vrchností a muži v čele radnice nebyli voleni obyvateli města tak, jak to známe dnes. V roce 1848 bylo ale vyhlášeno zrušení poddanství a následně se různými reformami začala postupně formovat občanská společnost v dnešním slova smyslu. K první volbě zastupitelů a starosty došlo také v našem městě roku 1850 (tehdy mělo město zhruba 2000 obyvatel). V červenci téhož roku pak zastupitelé zvolili starostou (v 19. století nacházíme v kronice také označení „měšťanosta“) Adolfa Cejbka, měl k ruce dva radní. Ve funkci byl do října 1854, kdy odstoupil a vystřídal jej dosavadní radní Václav Dítě. Ten úřad vykonával do dubna roku 1861. Nahradil jej Karel Soukal, který ve funkci vydržel do roku 1864. Novým starostou se stal Josef Bestachovský, který vytrval dlouhých 11 let, až do roku 1875, kdy v červenci odstoupil (za jeho éry proběhla prusko-rakouská válka). Nahradil jej Karel Soukal (zřejmě jde o stejného pána, který je v textu zmíněn výše – v zápisu v kronice za rok 1888 je označen jako „viceletý starosta“), který v křesle starosty setrval celých 12 let, do roku 1887. Tehdy v obecních volbách uspěl dosavadní radní Jan Dítě mladší (bustu v městském parku má jeho otec, slavný přeloučský důchodník Jan Dítě starší). V té době už i v Přelouči začala hrát větší roli příslušnost komunálních politiků k politickým stranám, Jan Dítě byl tzv. staročech (člen Národní strany).

V 90. letech 19. století ale přišli k moci tzv. mladočeši (členové Národní strany svobodomyšlné), což také změnilo situaci na radnici. 15. července 1893 byl na zasedání městské rady čten dopis, kterým Jan Dítě rezignoval na svou funkci. Podle 3. dílu *Dějin města Přelouče* se jeho rozhodnutí snažili zastupitelé zvrátit, ale neúspěšně. Do voleb tedy město řídil radní Josef Černík. Na začátku prosince 1893 voliči opět vyslovili svůj názor a starostou se stal mladoček Josef Černík. V polovině prosince 1896 se stal na základě voleb starostou mladoček Josef Slavík. Ten byl ve funkci poměrně dlouho, více jak 9 let („vládl“ přibližně 3500 obyvatelům města). Jeho hvězda však pohořela v souvislosti s kauzou defraudace obecního majetku, na které se podílel tajemník Karel Ošťádal. Ten měl Slavíkovu podporu, což se nelíbilo radním. 8. ledna 1906 tak Slavík za vyhrčené situace odstoupil. 29. ledna toho roku byl pak na schůzi zastupitelstva zvolen do čela města Alois Nerad. Ten zůstal starostou do dubna 1914, kdy ve volbách zvítězil Jan Vincenc Diviš, ředitel místního cukrovaru a významná osobnost své doby.

J. V. Diviš provedl město těžkou dobou první světové války a v polovině června 1919 přistoupili voliči opět k urnám. Měli na výběr z šesti politických stran (některé z nich existují dodnes). Vítězem se stala strana sociálně demokratická a od 1. července začal úřadovat nový starosta František Horáček. 16. září 1923 byly další volby a 3. října pak došlo ke zvolení starosty – stal se jím národní demokrat Theobald Havránek. Nové zastupitelstvo však nebylo jednotné, došlo k řadě rozporů a 3. října 1924 tak muselo být zastupitelstvo zásahem okresní politické správy rozpuštěno. Do voleb vedl město nadále pan Havránek, který byl 10. ledna 1925 novým zastupitelstvem opět zvolen do čela radnice. 24. února 1929 voliči znovu vybírali vedení města a 16. března byl pak zastupitelé zvolen sociální demokrat František Suchánek. Ten vydržel v čele města dlouhých 10 let, až do 13. července 1939, kdy bylo zastupitelstvo v důsledku okupace rozpuštěno. Aniž by to kdo tušil, pan Suchánek byl posledním mužem v čele radnice s titulem starosta až do roku 1990. Vedení se roku 1939 chopila nově obecní správní komise v čele s JUDr. Emilem Kubíkem.

Dr. Kubík vedl město po celé období druhé světové války. 5. května 1945 od něj ale přebral moc národní výbor. Provizorní vedení zůstalo až do konce května 1946, kdy se konaly parlamentní volby. Podle jejich výsledků byl rekonstruován (obnoven) národní výbor a jeho předsedou se stal národní socialista Václav Dátel. Hned 10. března 1947 ale ze zdravotních důvodů rezignoval. Do nové volby předsedy vedl národní výbor Adolf Hrubeš. 9. dubna byl pak zvolen národní socialista Václav Dvořák. V té době žilo ve městě zhruba 4200 obyvatel. Po tzv. Vítězném únoru 1948 došlo na začátku března toho roku k řadě změn – z vůle akčního výboru musel pan Dvořák skončit a bez voleb jej nahradil komunista Adolf Hrubeš (až do roku 1989 byli v čele radnice vlastně vždy komunisté). Ve funkci setrval do března 1950, kdy odešel do Pardubic. Do reorganizace národního výboru v létě téhož roku jej zastoupil náměstek Stanislav Hošek. Řádně pak v čele bez voleb stanul Jaroslav Tichý. Ten ale v říjnu odešel na Slovensko a v prosinci jej proto nahradil Antonín Šindelář. Tento muž dosáhl v historii správy města rekordu, jelikož již po měsíci rezignoval a 1. února 1950 za něj nastoupil Jaroslav Rubeš.

Poté se již situace stabilizovala a k další změně došlo až roku 1954 (opět jen reorganizací bez voleb), kdy se 7. ledna stal předsedou národního výboru Miroslav Rambousek. 12. června 1960 se uskutečnily první skutečné (nikoliv však zcela svobodné) komunální volby od roku 1936, ve kterých uspěl nepříkypivě opět komunista Jaroslav Ruml. Odstoupil ze zdravotních důvodů v březnu 1967 a 26. dubna téhož roku jej nahradil Stanislav Jirout. Měl setrvat ve funkci jen do voleb v roce 1968, ty však byly vzhledem k událostem v republice odloženy. Ve skutečnosti tak zůstal pan Jirout v čele radnice do voleb v listopadu 1971 a 15. prosince jej nahradil Václav Jakubík. Tento muž odešel v roce 1980 do důchodu a od 28. srpna téhož roku byl tak předsedou Vladislav Voleský.

Na konci května 1986 se uskutečnily poslední volby v režii komunistického režimu, předsedou národního výboru se stal Jan Petr. Ten v důsledku událostí tzv. sametové revoluce fakticky skončil v čele města na jaře roku 1990, kdy došlo 27. března k výměně a do vedení byli kooptováni lidé z nekomunistických stran. Posledním předsedou národního výboru se toho dne stal Miroslav Brebera (Československá strana socialistická), který vedl město do řádných voleb 24. listopadu 1990. Tehdy byly reformou státní správy zřízeny opět městské úřady a prvním úřadujícím starostou od roku 1939 se stal Dušan Kulka (Občanské fórum). Ten svoji pozici obhájil v roce 1994, tehdy ale již v barvách Občanské demokratické aliance. V listopadu 1998 byla v komunálních volbách zvolena do čela města Bc. Irena Burešová (Občanská demokratická strana), která funkci starostky vykonávala (bez několika dnů) celých 24 let (v historii Přelouče je to jednoznačný rekord). K zatím poslední změně došlo 20. října 2022, kdy se stal starostou Martin Šmíd (Koalice občanů Přelouče).

Použitá literatura a prameny:

TETŘEV, Jan; VINCENCIOVÁ, Hana. *Dějiny města Přelouče: díl třetí, 1848–1918*. Přelouč: Město Přelouč, 2004. 307 s.

TETŘEV, Jan; VINCENCIOVÁ, Hana. *Dějiny města Přelouče: díl čtvrtý, 1918–1989*. Přelouč: Město Přelouč, 2007. 365 s.

PEŠTA, Matěj. *Od sametové revoluce po vznik městského úřadu. Přelouč v letech 1989–1990 (4. část)*. *Přeloučský Rošt*, 2020, roč. 30, č. 1, s. 26

PEŠTA, Matěj. *Ohlédnutí za životem v Přelouči v letech 1918–2018. Přeloučský Rošt*, 2018, roč. 28, č. 6 (speciál), s. 3–23

Státní okresní archiv Pardubice, fond Archiv města Přelouč, Kniha pamětní (1836–1926)

Mgr. Matěj Pešta,

správce muzejních sbírek, KICMP,
+420 731 697 085, muzeum@kicmp.cz

Drobné kamenné památky Přeloučska. Dřevěný křížek v lese u Koles

Podíváme-li se na kříže v krajině, ve městech, vesnicích, na hřbitovech a tak dále, zjistíme, že jsou z různých materiálů. Málokdo si všimne menších celokamenných smírčích křížů, známější jsou spíše monumentální kamenné kříže z baroka a první poloviny 19. století. Postupem času začaly být v módě kříže složené většinou z kamenného soklu, přičemž samotný kříž je železný, litinový, pozlacený. Samozřejmě vidáme i kříže dřevěné. Proč? Důvodů je několik. Pořizovací cena je podstatně levnější, dají se snadno opravit, udržovat, případně nahradit. U kamenných a kovových křížů je to podstatně horší – náročná restaurace, snadné poškození (zub času, vandal, havárie), občas nějaký sběrač kovů (nechci psát zlodějí) sebere kříž kovový. Vyhotovi-li se dřevěný kříž z kvalitního materiálu, vydrží v některých případech déle než kříž z jiného materiálu. O jednom takovém bude řeč v následujícím příspěvku.

Jdeme-li po lesní cestě z Koles směrem k vodním plochám mezi obcemi Pamětník a Štít, najdeme na samé severní hranici Přeloučska na GPS souřadnici 50.0961572N, 15.4722858E drobný dřevěný křížek. Je dobře viditelný z cesty a zapuštěný do země. Vysoký je maximálně 125 cm

a šířka památky je nejvýše 95 cm. Půdorys křížku je 10x8 cm, zajištěný je tyčkou a drátem. Vzhle-

dem k materiálu je již značně sešlý, přesto jsou na kříži zbytky nápisu, kde lze vyčíst přinejmen-

ším „ZDE L. P.“ a „LUDVÍK KADLEC“. Ještě v roce 2020 bylo při troše snahy možné přečíst rok „1936“ a „ZEMŘEL“.

Po komplikovaném pátrání (děkujeme za nasměrování dnes již bývalé starostce Kladrub nad Labem Ing. Lence Gotthardové, CSC, lesnímu panu Vojtěchu Kratochvilovi ze společnosti Kinský dal Borgo a matrikáře z Řečan nad Labem paní Lence Vaňkové) se podařilo dohledat zápis v matrice uložené na obecním úřadu v Rohovládově Bělé (díky spolupráci paní Dagmar Kašparové) a zjistit další informace. Dne 28. srpna roku 1936 v tomto místě zemřel na „krvácení mozkové“ lesní ve výslužbě Ludvík Kadlec z Koles čp. 28 (dnes je zde restaurace a penzion). Bylo mu 63 let, pohřben byl 31. srpna v Chlumci nad Cidlinou. Zřejmě hned v roce 1936 byl v místě tragédie vztyčen dřevěný kříž (nelze ale vyloučit, že nebyl později nahrazen novějším). Na tuto památku nás upozornil Mgr. Martin Kohoutek.

Kříže, vidáme jich všude mnoho. Bohužel jsou to většinou kříže věnované tragické události. Snad příště bude veselější čtení.

Text+foto: **Jiří Rejl (kurziva)**
a **Matěj Pešta**

ZA NEJSTARŠÍM PŘÍBĚHEM ŽELEZNÝCH HOR – 3. DÍL

Na své cestě za nejstarším železnohorským příběhem se dnes zastavíme u literární památky zvané Staré letopisy české. Jedná se o dílo několika písařů, někdy i v několika variantách, popisující neklidné časy vlády Václava IV., husitských i poděbradských válek a vlády Jagellonců (od roku 1378 do roku 1526). Letopisy jsou mj. dokladem toho, že neklidné časy zasáhly i do prostoru Železných hor. Informují nás stručnou zmínkou o potření přeloučských husitů Kutnohorskými a o jejich vmetání do šachet dolů v Kutné Hoře roku 1421. Poslední cesta přeloučských husitů vedla jistě přes nejzářší výběžky Železných hor. Jsou tu uvedeny i zápisy týkající se obléhání Lichnice sirotky v letech 1428–1429 a vpádů vojsk Matyáše Korvína roku 1469 a 1470, které překonávaly Železné hory u Lichnice a Běstviny nebo na Přeloučsku. Většinou uvedených událostí jsme už věnovali poměrně detailní pozornost (1421 – Rošt 1/2021, 1469 – Rošt 2/2019, 1470 – Rošt 3/2020), pojďme se dnes zaměřit na to, co dosud zůstalo stranou.

Staré letopisy české

Na jaře roku 1421 se východní částí středních Čech a východními Čechami prohnala smršť husitských vojsk, tvořená spojenými oddíly pražanů a táboritů. Město za městem se vydávalo do rukou husitů, mnohé kláštery se ocitly v plamech, ovládnuty byly i některé hrady této oblasti. Platí to i pro Lichnici. Zikmundovi věrný purkrabí Petr z Chlumu si vymínil čtyřtýdenní lhůtu. Pokud mu nepříjde v tom čase od Zikmunda pomoc, bude jím Lichnice husitům vydána. Posily nedorazily, a tak se Lichnice bez boje stala kořistí husitských vojsk.

Její novým pánem se stal husitský vojevůdce Hynek Krušina z Lichtenburka, který se tak pomyslně vrátil do kolébky svého rodu. Jak lehce však husité Lichnici získali, tak lehce ji opět ztratili. Hrad se stal patrně předmětem obchodu mezi Hynkem Krušinou a Janem Městecským z Opočna. Ten sice předchozího roku krátce přešel na husitskou stranu, byl to ovšem jen účelový akt,

Z protějšího svahu Strání a zvláště ze skalnatého výběžku nad Lovětínskou roklí měli obléhatelé hrad Lichnici přímo před sebou

Pohled z valů Lichnice směrem ke Kobyli hlavě. Je to ona bílá pláň se mezi dvěma zalesněnými pásy, v pravém lesním pásu (z našeho pohledu) se nachází zbytky velitelského stanoviště sirotků

Část valů velitelského stanoviště na Kobyli hlavě nebo též Štěpnici, čelní pohled

záchrana vlastního života. Roku 1422, kdy se Lichnice dostala do jeho rukou, už byl zase zpět v táboře krále Zikmunda. Lichnice se tak stala na dlouhá léta problémem pro východočeské husity. Velitel lichnické posádky Petr Liška a jeho pomocník zvaný Močihuba iniciovali přepady husitského Čáslavska, obírali husitské oddíly o válečnou kořist a zpuštěně odmítali uzavřít byt jen dočasně příměří.

Sirotci v čele s Janem z Kralovic a knězem Prokypkem se konečně rozhodli Lichnici pokorit a ve čtvrtek a pátek po svatém Jakubu (29.–30. 7.) roku 1428 zahájili obléhání. Ve Starých letopisech se píše: „Téhož roku vojsko sirotků spolu se sirotčími městy oblehlo Lichnici; nadělali kolem hradu příkopy a bašty, sruby a ohrady a obsadili je lidmi.“ Od severu (okraje Lovětínské rokle) k jihu (návrší Kobyli hlava) vznikl oblouk opevnění, který odřízl Lichnici od schůdného okolí.

Ještě před stoletím bylo opevnění v krajině patrné, známe jeho náčrtky (nejznámější je patrně od A. Sedláčka), ale dnes bychom stopy po něm hledali marně.

Jiná je však situace na okrajích tohoto oblouku. V některých pramenech nacházíme zprávu o vytvoření velké plošiny pod vrškem Strání. Jisté zarovnaní je tu dosud patrné. Na okraji Strání nad Lovětínskou roklí najdeme skalisko (někdy zvané Baba), které je poseté střepy středověké keramiky, snad tedy z nádob obléhatelů. Některé úpravy skály (např. ve skále tesané příkop) i přilehlého terénu snad mají původ v době husitského obléhání. Po stranách skály se po dvou nachází prakoviště, zarovnané plošiny zhruba trojúhelníkového tvaru o rozměrech přes 10 m šířky u základny a přes 10 m délky ke špičce. Sloužily patrně k umístění praků nebo střelných zbraní. Ostřelování hradu tu muselo překonat až ½ km vzdálenost přes roklí k opevnění hradu. (Narážíme tu na jistý rozpor, písemné zprávy zaznamenaly o obléhatelích, že „jen tam leželi, nepoužívajíc velkých děl ani praků“. Skutečnost, jak nám dokládají relikty ze Strání a i z Kobyli hlavy, byla nakonec patrně jiná.)

Na Kobyli hlavě (návrší je také zvané Štěpnice) je nejzajímavějším objektem útvar obehnaný

valy a příkopy. Má zhruba obdélníkový tvar, po delších stranách a ve směru k hradu z něj vystupuje sedm lalokovitých výběžků. Jeho tvar je mezi pozůstatky středověkých dobývacích aktivit ojedinělý. Ve starší literatuře byl tento útvar hodnocen jako stanoviště velkého praku, převládá ale názor, že jde o velitelské stanoviště, čemuž nasvědčují nálezy střepů kuchyňské keramiky, zlomky kachlů kamen a zbytky podezdívky patrně srubu. Na Kobyli hlavě toho ovšem najdeme mnohem více. Za velitelským stanovištěm se nachází rozměrný dvoudílný příkop, ve svahu další tři prakoviště, dvě z nich ponekud nelogicky směřují k západu, celé návrší jako kdyby bylo obehnané zbytky valu, na jednom místě snad se zbytky základů bašty. Je těžké rozhodnout, co vše je pozůstatkem sirotčího obléhání a co souvisí s pozdějšími událostmi válečnými (třicetiletá a druhá světová válka) nebo i mírovými (těžba vápna).

Zlomky kachlů na velitelském stanovišti na Kobyli hlavě dokládají, že si sirotčí velitelé dopřávali komfort tepla kachlových kamen.

Podobně tomu bylo i na druhé straně obléhacího oblouku, na skalisku na Stráních.

Tento zloemek kachle byl objeven nedaleko současného ohniště. Oheň tu plál před věky a občas plane i dnes

O kontrole západního svahu pod hradem se nám písemně zprávy nedochovaly. Je značně prudký, ale ne nezdolavý. Obléhání trvalo dlouhé měsíce a jak třisetčlenná posádka hradu, tak i obléhatelé zažívali nouzi. Sirotci jistě vyhledávali zásoby v blízkém okolí, s jejich aktivitami by mohl

souviset zánik nedalekého tvrziště Stoupec mezi Zbyslavcem a Březinkou. (Nález zbytků palcátu nedaleko tvrze nemusí ovšem nutně souviset s událostmi let 1428–1429. Zánik Stoupece je častěji hypoteticky spojován s Korvínovým tažením roku 1469.) Záhy bylo jistě potřeba pořádat výpravy za potravinami do vzdálenějších oblastí, ideální bylo je spojit se zkrúšením nepřátel. Staré letopisy zaznamenaly: „Potom téhož roku o Vřech svatých (tj. 1. 11. 1428) zanechali na baštách u Lichnice posádku a odtáhli se svým hejtmánem Kralovcem k Žitavě pro zásoby. Němci se shromáždili a udeřili na ně u Chrastavy a pobili mnoho práčat i bratří. Oni se zase vzchopili a Němce porazili.“ Jiné písemné zprávy obsahují údaj o značných ztrátách 500 mrtvých husitů. Tak jako do zrádných Lužic podnikli sirotci pak před Vánocemi roku 1428 nájezd i do Kladska. Občasného odlivu obránců patrně využíval lichnický hejtmán Petr Liška k výpadům proti obléhatelům. Mnozí další sirotci tak přišli o život a bylo poboreno i jejich obléhací opevnění. Na zrušení obležení to však nestačilo.

Obléhání sledovalo jednoznačný cíl – donutit posádku Lichnice ke kapitulaci vyhladověním. Ta se však držela neuvěřitelně dlouho. Roman Vojkovský se ve své publikaci o historii Lichnice pokusil zrekonstruovat všední dny obležení takto: „Obléhání delší než rok znamenalo cílevědomou dokonalou organizací obránců. Na hradě bylo 300 mužů, kteří denně jedli a pili a krmili a napájeli desítky koní a jiných zvířat, která pak postupně zkonsumovali. Co nejvíce umožnilo posádce v obležení přežít, byla voda; denně tahali z ohromné hloubky desítky věder. Na hradě hořely ohně, připravovalo se jídlo, zápasilo, štípalo dříví, tahala voda, porážela prasata a skot, modlilo na otevřeném prostranství pod širým nebem a také hrály vrhčáby, neboť tu byla nuda k zoufání...“ Je těžké si představit dostatečné množství potravin pro tak početnou posádku na tak dlouhou dobu; snad musela existovat nějaká zásobovací cesta...

Zdá se, že hrad byl, i přes opačné tvrzení písemných zpráv, ostřelován a občas byli ostřelová-

ni naopak obléhatele. Dokládají to nálezy šipek střel do kuší, kovových projektilů či i snad kamene vrženého prakem. Lepší představu o aktivnějším obléhání hradu nám podávají Staré letopisy v případě zpráv o dobývání Karlštejna husity. Stalo se tak o šest let dříve a husité tu během poměrně krátké doby vrhli praků na hrad 932 kamenů a 822 smrdutých sudů plněných mršinami a lejny,

dováženými až z Prahy. Děla husitů střelila denně na hrad v pravidelném rytmu – dělo Pražka 7krát, Jaroměřka také 7krát, Rychlice dokonce 30krát. Nevíme, jestli i na Lichnici přiletělo občas něco smrdutého, ale zdá se, že její případné ostřelování bylo patrně méně časté.

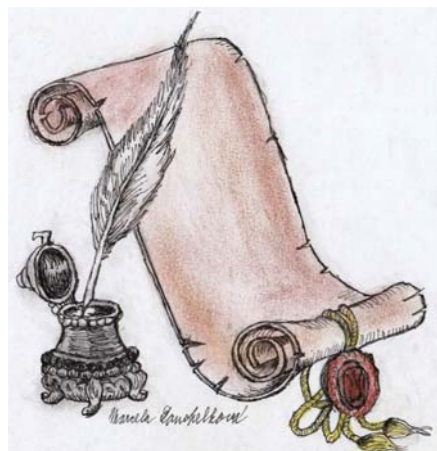
Siroťci obléhání Lichnice patří mezi ta nejdéle trvající. Skončilo až po téměř šestnácti měsí-

cích, v týdnů po svátku sv. Martina, tedy mezi 11. až 18. listopadem roku 1429. Za jakých okolností se tak stalo a jak se obléhání Lichnice odráží v místních pověstech, k tomu se vrátíme v dalším čísle Roštu.

Text a fotografie
Martin Štěpánek

Před 540 lety získal Přelouč Štěpán Anděl z Ronovce (díl IV.)

Z doby vlády Andělů z Ronovce se zachovala také nejstarší známá listina vydaná přímo přeloučskou městskou radou. Jedná se o záznam svědecké výpovědi tehdejšího přeloučského obyvatele Jiříka Rebečky z 20. dubna 1515. Dříve sloužil v nedalekých Lepějovicích u Václava ze Zásnuk. Rebečka vypovídal na žádost pozdějších majitelů Lepějovic a Valů, bratrů Kunáta a Divíše z Dobřenic. Spor měl vyřešit, jaký úsek Labe kdy si před lety Václav ze Zásnuk ke svému statku užíval.

Listina z roku 1515 je velmi cenný originál právní písemnosti pro dějiny města Přelouče

Pro dějiny města Přelouče je listina z roku 1515 opravdu velmi cenná. Je vydaná městskou radou vnějším příjemci, a to již bez zprostředkovatelské role vrchnosti. Je pozoruhodné, že šlechtic ze sousedství si nežádal doklad od Štěpána Anděla jakožto pána našeho poddanského městečka, ale přímo od přeloučského purkmistra a konšelů. Je to důkaz, že vydaná listina pro něj měla dostatečnou váhu. Na spodním okraji listiny se dochovaly i zbytky otisku přeloučské pečeti, zcela nepochybně nejstarší, kterou máme pro Přelouč k dispozici. Vlastně máme k dispozici pouze část pečetního obrazu, který zůstal zachován ve zbytcích voskové spodní vrstvy, protože vlivem působení vlhka došlo k odlepení svrchní papírové vrstvy a její plastický reliéf je již velmi nezřetelný. Z dochovaného torza ne-

že dobu vzniku dnes již nedochovaného starého přeloučského pečetidla blíže určit. Funkce pečeti byla důležitá, dodávala listině či dokumentu právní platnost a zajišťovala jeho pravost.

Jak se našel vzácný přeloučský dokument z roku 1515 v neznámém archivu

Listina se v 19. století nacházela v archivu choltického velkostatku. Později byla zařazena do fondu Velkostatek Choltice ve Státním oblastním archivu v Zámruku. Není známo, proč ke konci sedmdesátých let 19. století po ní v příslušném kartonu zbyla prázdná složka nadepsaná „1515“ a listina tak byla řadu let nezvěstná. Za bližší nejasných okolností se našla ve Státním okresním archivu v Trutnově, odkud byla v roce 1997 vyčleněna do pardubického archivu a zařazena do fondu Archiv města Přelouče.

V originále se též zachovalo stříbrné přeloučské pečetidlo z éry Andělů z Ronovce

Do doby pozdní gotiky se svým charakterem hlásí stříbrný typář menší městské pečeti o průměru 23 mm, který se dochoval v originále. Je příznačně mladší než výše popsaná pečeť na listině z roku 1515 a dobu jejího vzniku je proto možné klást do éry Andělů z Ronovce. Přelouč-

ská městská rada později v 16. století používala dva typáře městské pečeti a tuto menší stříbrnou o průměru 23 mm nejspíš pro běžnou korespondenci. Za pernštýnské éry si dali přeloučští zhotovit typář nové „větší“ pečeti, snad poté, co bylo starší středověké pečetidlo ztraceno, nebo poškozeno. Zmíněný otisk pečeti na cenném originálu listiny z roku 1515 je natolik poškozen, že užívání tohoto pečetidla z předhusitské doby ještě počátkem 16. století nelze dle historika Petra Vorla zatím potvrdit.

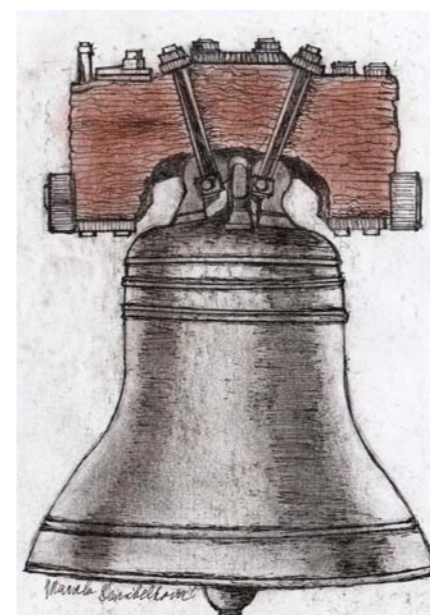
Pravděpodobně v závěrečném desetiletí pernštýnské éry si dali přeloučští radní pořídit další nový stříbrný typář městské pečeti (mohlo to být mezi roky 1550–1560). Tato přeloučská městská historická pečeť nese na svém poli znak města ve zdobném renezančním štítu a okolo něj je umístěn český nápis „PEČEŤ MĚSTEČKA PŘELOUČE“. Originál tohoto pečetidla z doby Pernštýnů se také zachoval, ale s úpravou, kterou dala přeloučská městská rada provést v roce 1580 – „mestečko“ bylo zkráceno na „město“. Obě cenná stříbr-

ná přeloučská pečetidla jsou nyní umístěna v pardubických sbírkách.

Další významnou památkou z doby Andělů z Ronovce je i velký pozdně gotický zvon z kostela sv. Jakuba

Než byl zvon zavěšen do nově postavené věže kostela sv. Jakuba v roce 1782, visel zřejmě ve zvonici, která stávala vedle něho, zvonice potom byla zbourána. Na titulní obálce knihy „Dějiny města Přelouče, díl II“ od Petra Vorla je nejstarší známé vyobrazení Přelouče, kde je přeloučský katolický kostel ještě bez věže, se zřetelně odděleným samostatným štítem. Vedle kostela je na obrázku znázorněna vysoká „lucerna“, která patří odděleně stojící zvonici. Určitě tomu tak muselo být, že byl zvon „JAKUB“ přemístěn po

267 letech od svého zrodu v roce 1515 ze staré zvonice do nově postavené věže katolického kostela sv. Jakuba. Přemístění zvonu byla i tehdy velká událost, protože váží 876 kg a také mohutné rozměry této památky potvrzují její výjimečnost. Gotický nápis na prostém, nezdobeném zvonu svědčí o jeho pojmenování „JAKUB“. „Ve jméno Boží ten zvon dělán ke cti a chvále Boží a svatému Jakubu Anno Domini m° cccccxv“.

O gotickou památku – zvon z roku 1515 – Přelouč málem přišla

První světová válka znamenala zkázu pro mnoho uměleckých památek. Nebyly ušetřeny ani zvony a ty pak byly odesílány do Essenu ke zpracování pro válečné účely. První rekvizice z měsíce srpna v Přelouči 1916 se týkala dvou zvonů z katolického sv. Jakuba a dvou zvonů z kostela evangelického. Tyto události vyvolaly neshlas u občanů města, proto se místní muzejní spolek pokusil o reklamaci starých zvonů historické ceny. Podařilo se pouze zachránit gotický zvon JAKUB z roku 1515, který byl do Přelouče vrácen 2. prosince 1916. Podivuhodné je, že historické památky z doby Andělů z Ronovce – STARÁ LISTINA S PEČETÍ z doby předhusitské a POZDNE GOTICKÝ VELKÝ ZVON – jsou obě z roku 1515 a tyto vzácnosti mohla Přelouč ztratit. Starý právní list se stal nezvěstný a historický zvon mohl skončit pro válečné účely.

Když se psal rok 1505, byl již původní majetek Štěpána Anděla z Ronovce rozdělen mezi jeho tři syny: Štěpána, Zikmunda a Václava. Neví se přesně, kdy zemřel Štěpán Anděl z Ronovce, který držel Přelouč od roku 1482. Stalo se tak na přelomu 15. a 16. století nejspíš mezi listopadem 1499, kdy se starý pan Štěpán ob-

jevuje jako ručitel za krále Vladislava II. (Jagellonského) při prodeji poděbradského panství, a dubnem 1504, kdy mladý pan Štěpán prohrál komplikovaný soudní spor se zdechovickým sousedem.

Rozsudek v Andělův neprospěch vynesl Vilém z Pernštejna v roce 1504 jako nejvyšší hofmistr Království českého a předseda komorního soudu

Historik Petr Vorel soudí z okolností tohoto sporu, že žalobcem byl již mladý pan Štěpán, který neměl s podobnými soudy takové zkušenosti jako jeho zemřelý otec. Štěpán Anděl žádal po tehdejších majitelích Zdechovic, Petru Sekerském z Voděrad, vysokou pokutu 50 kop grošů českých za to, že dal neoprávněně popravít Andělova poddaného, přeloučského měšťana Jakuba Topiče. Zdechovskému pánu, kterého zastupoval někdejší hejtmán kolínského panství Jan z Dobřenic, se podařilo bez problémů dokázat, že Jakub Topič, syn jakéhosi Marka ze Zdechovic, byl dědičným poddaným zdechovické vrchnosti již v dobách Petrova předchůdce, zemřelého Jana ze Sekyřic. Topič byl již dříve na Zdechovicích obžalován, že zabil jiného poddaného pana Voděradského a do Přelouče pouze utekl. Rozsudek byl vynesl v Andělův neprospěch 20. 4. 1504. Pokračování v příštím čísle Roštu.

Použitá literatura:

Petr Vorel, Dějiny města Přelouče, díl I. Josef Hanuš, Zvony na Přeloučsku a jejich osud ve světové válce (Věstník Musejního spolku v Přelouči, 1923)

Marcela Danihelková

KURKA

KAMENICTVÍ PRO VÁŠ HŘBITOV

oblíbená a spolehlivá firma na Pardubicku

Vzorková a zakázková prodejna: Pardubice - Milheimova 2813

VÝROBA A MONTÁŽ HROBŮ ZE ŽULY A MRAMORU

Garantujeme nízké ceny - jsme přímí výrobci!

775 337 383 kurka@kamenovyroba.cz

www.kamenictvi-kurka.cz

tradiční český výrobce od roku 1998

Pod basketbalovými koši...

Vážení čtenáři, příznivci basketbalu,

v tomto roce uplyne již **77 let od založení oddílu basketbalu (tehdy košíkové) v Přebouči**. Protože nám doba covidová v roce 2021 znemožnila uspořádat oslavy 75. výročí (vždy se konaly po 5 letech), využili jsme „šťastné“ sedmičky a **na sobotu 25. března připravujeme setkání** pro současné i bývalé hráče a hráčky, funkcionáře, trenéry a všechny příznivce tohoto sportu, a to v **přeboučské Sokolovně**.

V tradiční přátelské atmosféře jistě rádi společně zavzpomínáme na doby minulé, ukážeme, co jsme za uplynulé sedmileté období dokázali a užili si dne plného sportu a zábavy. Určitě se opět najde i dost těch, kteří si budou chtít vyzkoušet parkety a koše, kde před lety sami úspěšně reprezentovali náš oddíl v bojích o mistrovské body. Svým uměním se pochlubí také naši nejmladší – žáci a minižáci, naše naděje a pokračovatelé v tomto sportovním odvětví.

A jaké byly začátky košíkové v Přebouči?

Bylo to někdy o prázdninách v posledních letech okupace, kdy přeboučská sportovní veřejnost poprvé viděla hrát basketbal. Tuto podívanou pro ni zorganizoval hráč tehdejšího UNCASU Praha J. Pračka, který byl v blízkých Zdechovicích na prázdninách. V cel-

Průkopníci košíkové v Přebouči

nahoře zleva: Sojka, Večeřa, L. Bulušek, Kudláček
dole zleva Makeš, Maršálek, J. Bulušek

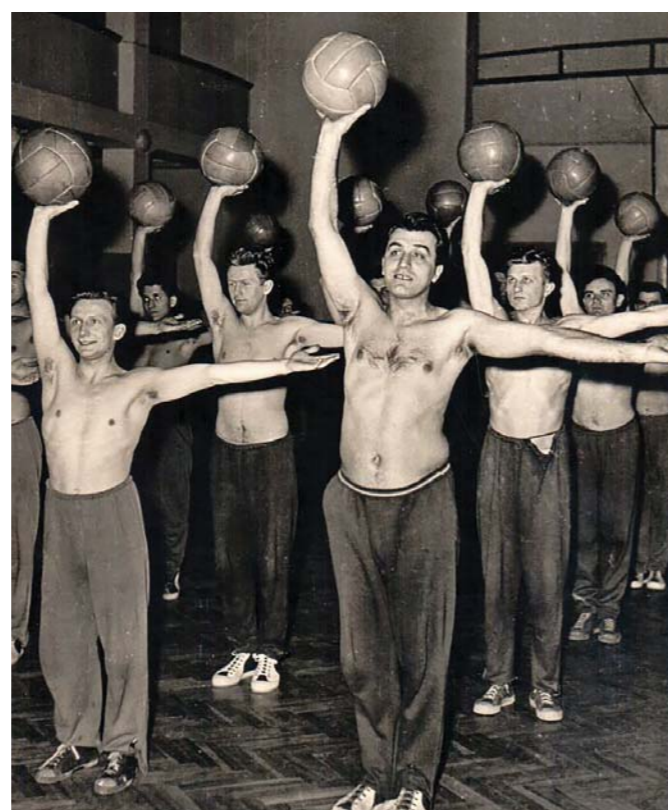
Družstvo dorostenek

Zleva: Svobodová, Kvochová, Vobořilová, Prumarová, Kapičková

kem nesourodém družstvu hrál tehdy jediný přeboučský hráč M. Večeřa („základní pětku“ dále tvořili Pračka, Kasal ze Slavie Praha, Polák z Kabla Kladno a fotbalový brankář Juklíček). A byl to hlavně J. Polák, který do Přebouče pravidelně jezdil a který do tajů hry zasvěcoval především přeboučské studenty. Ti měli po osvobození možnost vrátit se ke studiu a také možnost zahrát si košíkovou v pravidelných hodinách tělocviku. Proto začali uvažovat o založení oddílu v Přebouči. Od myšlenky nebylo daleko k činu, a tak **J. Bulušek, M. Brebera, V. Jarolím, L. Veleta, M. Štruml a J. Maršálek vytvořili při místní Tělovýchovné jednotě Sokol oddíl basketbalu. Ten byl ustanoven v lednu roku 1946.** Začátek činnosti nebyl nijak snadný, protože chybělo vybavení i zkušenosti. S pomocí příznivců oddílu a hlavně rodičů košíkářů byly tyto počáteční potíže překonány, postavily se první dřevěné konstrukce, na ně se zavěsily koše a činnost mohla být zahájena. **V roce 1946 mělo družstvo mužů 11 a družstvo dorostenků 6 členů,** trénovali společně a sehráli asi 18 přátelských utkání. **První mistrovské utkání se konalo 17. listopadu 1946, ve kterém muži porazili družstvo Železničářů Pardubice 30 : 22** (mnohým dnešním mladým se bude zdát tak nízké skóre z těchto dob směšné, ale z kroniky oddílu se dále dočteme, že v mistrovském utkání mužů se Sokolem Moravy skončilo utkání s výsledkem 21 : 14 – poločas 3 : 2). Zkušenosti se sbíraly a o rok později přibyla i družstva dorostenek a žáků...

Jak se řadil rok k roku, prožívala přeboučská košíková úspěchy i neúspěchy, tak jak to v životě bývá. Většina těch, kteří stáli u její kolébky, jí zůstala věrná po dlouhou dobu, pod koše přivedli i svoje děti a příbuzné, někteří založili celé basketbalové rodiny, jiní se odstěhovali, ale této hry nezanedali a rádi se vždy na přátelská setkání do Přebouče vraceli a vracejí...

D. Rambousková

Cvičení s medicinbaly

Zleva: L. Bulušek, za ním F. Dašek, V. Sojka za ním J. Čermák

Orel Přebouč – oddíl florbalu

Florbalová sezóna napříč všemi věkovými kategoriemi se pohodlně přehoupla do své druhé poloviny. Přeboučský Orel tak připravil pro čtenáře Roštu menší přehled několika vybraných celků a info o jejich postavení v tabulce.

Regionální liga mužů

Během zimní pauzy bylo evidentní, že mužstvo účinkující v Pardubické lize mužů čeká krušná jarní část soutěže. Orel byl uhnížděn ve spodních patrech tabulky, a vyhlídky alespoň na okupaci středních příček tabulky by zavrhl jako bláznivé přeludy i ten z nezarytějších optimistů. První hrací den nového roku moc o jarním comebacku nenaznačil, a to když výhru 5:4 nad Poličkou následovala porážka 2:7 od solidních Titánů Pardubice. O dva týdny později se ovšem sehrálo utkání, které pravděpodobně změnilo celý chod sezóny 2022–23 – SK Spartak Slatiňany vs. Orel Přebouč. Klidnou první třetinu za stavu 2:2 následovala část druhá, kde Přebouč explodovala hned šesti vstřelenými brankami. Opravdový ohňostroj vypukl až v závěru zápasu, kdy si pověstný útočník Orla Ladislav „Jezďa“ Jezdinský (zobrazen na fotce) připsal historickou minutu, ve které dokázal skórovat po výtečné individuální akci a následně se ostře nepohodnout s rozhodčím, za což obdržel trest 2+do konce utkání. (v době psaní tohoto příspěvku se ještě čeká na výsledek disciplinárního řízení).

Liga dorostenek

Celek Orlic Přebouč se v půlce února představil na domácí půdě v sportovní hale ZŠ Smetanova, aby tak pokračoval ve své premiérové sezóně. První utkání děvčata sehrály proti TJ Jablonné nad Orlicí, ve kterém triumfovaly s celkovým skóre 5:3. Lví podíl na výhře měla čtyřgólová Anna Marečková hrající ve výtečné formě. Následoval zápas proti vedoucímu tabulky IBK Hradec Králové. Na konci druhé třetiny za stavu 2:2 se Orlice ujali vedení, gól byl ovšem (podle skromného názoru autora) neprávem neuznan kvůli hře hradecké gólmanky mimo brankoviště. To poněkud zlomilo morálku domácího týmu, a tak ve třetí třetině už nebyla Přebouč schopna odolat konstantnímu tlaku soupeře. I tak ale bylo domácí představení úspěchem, mimo jiné díky hojně účasti publika z řad rodičů a fanoušků florbalu.

Na závěr pak připomínáme, že je možné začít hrát florbal ve všech věkových kategoriích dětí a mládeže. Stačí přijít na trénink v úterý či čtvrtek mezi 16 a 19 hodinou do městské haly Za Fontánou a přihlásit se u trenérů, nebo zavolat na číslo 732 610 593.

Václav Kumstýř

NABÍDKA INTERNETU **tlapnet**

BUDOUCNOST SE STALA REALITOU

BEZDRÁT
až 310 Mb/s
tarifů již od **245 Kč**

KABEL
až 400 Mb/s
tarifů již od **245 Kč**

OPTIKA
až 2000 Mb/s
tarifů již od **245 Kč**

Při poptávce zadejte kód **AKCE2023**
a máte od nás **3 měsíce ZDARMA!**

+420 606 606 035 | obchod@tlapnet.cz | www.tlapnet.cz

Konkrétní nabídka rychlosti a tarifů je vždy závislá na dostupnosti dané technologie v lokalitě. Pro více informací nás kontaktujte kdykoli na infolince 606 606 035.

Program hokejbalu v našem areálu na měsíc březen!

A-tým:

SO 4. 3.	HC Jestrábi – SK Hokejbal Letohrad „B“	17.00 h
SO 11. 3.	HC Jestrábi – HBC Hradec Králové 1988 „B“	17.00 h
NE 26. 3.	HBC Opatovice n./L. – HC Jestrábi	17.00 h

SŽ:

SO 11. 3.	HC Jestrábi – SK Hokejbal Letohrad	14.00 h
SO 25. 3.	HC Jestrábi – Ježci Heřmanův Městec	14.00 h

DOPLŇOVAČKA 2023 na téma „Slavní přeloučští rodáci a obyvatelé“

Tajenka únorové doplňovačky byla:

**Stanislav Polanský (1935–2003),
Labská čp. 82**

Další rodák ze starobylé přeloučské čtvrti Stanislav Polanský byl významný přeloučský hudebník, kapelník, pedagog a ředitel LŠU (později ZUŠ), sbormistr pěveckého sboru J. B. Foerster, věnoval se také skladatelské činnosti. Na jeho počest se od roku 2005 ve městě koná festival Polanského Přelouč. Stanislav Polanský byl bezesporu osobnost, co do významu své činnosti srovnatelnou s dalším přeloučským muzikantem Františkem Filipovským starším.

*(čerpáno z brožury sepsané M. Peštou
Slavní přeloučští rodáci a obyvatelé – 20. století)*

V rámci losování se výherkyní stala **Marie Čermáková**, gratulujeme. V redakci Roštu je připravený malý dárek. Nové odpovědi

zasílejte jako vždy do redakce Roštu na mail: rost@mestoprelouc.cz.

DOPLŇOVAČKA – Slavný přeloučský...

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P
A	Y	A	Y	A	Y	A	Y	A	Y	A

1. Paní (zdrobněle). – 2. Silné proudy vody. – 3. Aviatička. – 4. Rovinaté části zemského povrchu. – 5. Příbuzná. – 6. Pověry (zdrobněle). – 7. Pomoc. – 8. Zmražené mléčné krémy. – 9. Nezarostlá rovina. – 10. Pilky (zdrobněle). – 11. Odměna v soutěži.

KŘÍŽOVKY 2023 na téma „SLAVNÉ ČESKÉ KOMEDIE“

Správné znění únorové křížovky bylo: **Na samotě u lesa**. V rámci losování se výherkyní stala **Helena Šetinová**, gratulujeme. Malý dárek je připravený v redakci Roštu. Všem děku-

jeme za přízeň a těšíme se na vaše nové odpovědi, které zasílejte na mail: rost@mestoprelouc.cz nebo volejte na telefon **466 094 103**.

DOMÁCKÝ EDUARD	DOMÁCKÝ TOMÁŠ	A TO	INICIÁLY HERCE RODENA	POVRCHOVÝ DŮL	OPOTŘEBOVAT JÍZDOU	TETANUS	MUŽSKÉ JMÉNO	DOMÁCKÝ OLDŘICH	LEKNUTÍ	INICIÁLY FOTBALISTY PANENKY	PROVINĚNÍ CIKÁNEK	MRAVNÍ ZÁKLAD
ZNAČKA ŽEHLÍČEK			DRUH TKANINY				ROZBO-LAVĚLÉ					
3. díl tajenky			CETKA				UMAZAT LEPIDLEM					
ARABSKÝ KMEN			METODICKÝ ODBORNÍK				JINAK			LIDOVÝ SOUHLAS		
OSOBNÍ ZÁJMENO	SNÍŽENÝ TÓN C		NĚKOLIK SKRYŠÍ	SOUČÁST TRÍSLOVIN			SÍŤOVÉ ÚLOŽIŠTĚ (ANG. ZKR.)			NEČNÍT DO VÝŠE		
NOVÉ OSETÉ POLE	PLANETKA			SVATEBNÍ KVĚTINA			PROVÁDĚTÍ	NAVIGACE (ANG. ZKR.)	SKRZE (LAT.)			SÍDLO BRAZILIE
BÁSNICKÝ ZÁPOR		PRAOTEC				BALONEK			VÁBIT			
ANGLICKY ANNA		JMÉNO URBÁN-KOVÉ	DRTIT				1. díl tajenky	PATRON (HIST.)				
OBRATNÉ ZARÁDIT			KÓD LETIŠTĚ OSHAKATI				TAVENINA	PŘÍŤOK DUNAJE				
ZNAČKA HEKTARU								SAMEC KAČENY				
2. díl tajenky								1001 ŘÍMSKY				
HVĚZDA V SOU-HVĚZDÍ OREL												
												ATAIR, KAVITIT, KOLÁTOR, NAS, OHI, RERA, SINZOT

VŠECHNY TAJENKY (křížovka, doplňovačka, fotohádanka) HLÁSIT DO 15. 3. 2023!

Program kina březen 2023

Kulturní a informační centrum města Přelouče

Městské kino, Pardubická 687, telefon 773 533 999

www.ksmp.cz/kino/program/

24. 3.	SLUŽKA	ČR-drama, historický: Mladička Anka odjíždí ze Slovenska pracovat jako služka do panského domu v Praze. Toto třpytivé velkoměsto rakousko-uherské monarchie v sobě skrývá nadpozemský život, který ale Anka nikdy neokusí. Místo toho ji čeká služba v domě vysoce postaveného státního úředníka a jeho rodiny. Atraktivní barevné salóny ostře kontrastují se špeluňkami, ve kterých den za dnem přežívá neviditelný personál...	30. 3.	SHAZAM! HNĚV BOHŮ	USA-akční, komedie: Film je pokračováním příběhu dospívajícího chlapce Billyho Batsona, který se po vyslovení kouzelného slova "SHAZAM!" promění ve své dospělé alter ego superhrdiny Shazama. Teenager Billy Batson (Asher Angel), jehož alter ego je superhrdina Shazam (Zachary Levi), bude muset čelit ďábelským sestřím Kalypso (Lucy Liu) a Hespera (Helen Mirren), které jsou dcery titána Atlase.
Pátek			Čtvrtek		
19:30			19:00		
110 min.			131 min.		
V kinech od:			V kinech od:		
3/2023	140 Kč	mluveno česky	mládeži do 12 let nevhodný	3/2023	130 Kč
25. 3.	BUĎ CHLAP!	ČR-komedie: Pavlovi (Jakub Prachar) sice táhne na čtyřicet, ale stále ještě úplně nedospěl. Bydlí s mámou a chybí mu odvaha dělat v životě to, co by ho skutečně naplňovalo. Tu získá až ve chvíli, kdy potká svou dětskou lásku Terezu (Tereza Ramba) a prožije s ní dobrodružnou noc. Tereza však není připravena opustit svůj dosavadní život pro někoho, kdo podle ní není opravdový chlap. Pavel se tedy rozhodne se přesně takovým chlapem stát.	31. 3.	JOHN WICK: KAPITOLA 4	USA-akční, krimi: John Wick (Keanu Reeves) odhalí cestu, jak porazit Nejvyšší radu. Než se mu však podaří získat svobodu, musí čelit novému nepříteli, který má mocné spojence po celém světě. Bude to o to těžší, že nová spojení mění staré přátele v nepřátele...
Sobota			Pátek		
19:30			19:30		
96 min.			169 min.		
V kinech od:			V kinech od:		
3/2023	140 Kč	mluveno česky	mládeži přístupný	3/2023	130 Kč
			mládeži do 15 let nepřístupný		

Kulturní a informační centrum města Přelouče a Město Přelouč pořádají malou výstavu

Církevní předměty z Muzejních sbírek města Přelouče

Otevřeno
od 2. 11. 2022
do 31. 10. 2023

Výstavka je
umístěna ve vitrině
ve vestibulu
Městského úřadu
Přelouč

Otevřeno dle pracovní
doby městského úřadu
pro veřejnost

Přelouč
Československé armády
1665

Vstup zdarma

Přeloučský Rošt – měsíčník, periodický tisk územního samosprávného celku, evidenční číslo MK ČR E 11513, číslo 3 – 3. března 2023. Vydává: Město Přelouč, Československé armády 1665, 535 33 Přelouč, IČO 00274101. Šéfredaktorka Marcela Gryčová. Sídlo redakce: MěÚ Přelouč, Československé armády 1665, 535 33 Přelouč, tel.: 466 094 103, fax: 466 094 104, e-mail: rost@mestoprelouc.cz, podávání novinových zásilek povoleno OdSP Pardubice č.j. 1344/92-PP/1 ze dne 6. 5. 1992. Vytiskl TNM Print s.r.o. Poděbrady, počet výtisků 1000. Redakce neodpovídá za obsah příspěvků poskytnutých čtenáři a inzertny. Redakce si vyhrazuje právo příspěvky zkracovat bez souhlasu autora. **Uzávěrka příštího čísla je 15. 3. 2023.**

Program kina březen 2023

Kulturní a informační centrum města Přelouče

Městské kino, Pardubická 687, telefon 773 533 999

www.ksmp.cz/kino/program/

1. 3. **DĚTI NAGANA**
Středa
18:30
98 min.
V kinech od:
2/2023 140 Kč mluveno česky mládeži přístupný

2. 3. **OSTROV**
Čtvrtek
19:30
100 min.
V kinech od:
2/2023 140 Kč mluveno česky mládeži do 12 let nevhodný

3. 3. **LÁSKA PODLE PLÁNU**
Pátek
19:30
108 min.
V kinech od:
2/2023 130 Kč 0 mládeži do 12 let nevhodný

4. 3. **ZATMĚNÍ**
Sobota
19:30
85 min.
V kinech od:
3/2023 130 Kč mluveno česky mládeži do 12 let nevhodný

5. 3. **KOCOUR V BOTÁCH: POSLEDNÍ PŘÁNÍ**
Neděle
16:00
101 min.
11/2015 130 Kč mluveno česky mládeži přístupný

8. 3. **ZATMĚNÍ**
Středa
19:30
85 min.
V kinech od:
3/2023 130 Kč mluveno česky mládeži do 15 let nepřístupný

9. 3. **TOP GUN: MAVERICK**
Čtvrtek
19:30
131 min.
V kinech od:
6/2023 110 Kč mluveno česky mládeži do 12 let nevhodný

10. 3. **NAVŽDY ZA DYNAMO**
Pátek
19:30
88 min.
V kinech od:
2/2023 130 Kč mluveno česky mládeži přístupný

11. 3. **ANT-MAN A WASP: QUANTUMANIA - 3D**
Sobota
19:30
125 min.
V kinech od:
2/2023 150 Kč mluveno česky mládeži do 12 let nevhodný

12. 3. **ZOUBKOVÁ VÍLA**
Neděle
16:00
80 min.
V kinech od:
1/2023 100 Kč mluveno česky mládeži přístupný

16. 3. **BASTARDI: REPARÁT**
Čtvrtek
19:30
82 min.
V kinech od:
3/2023 140 Kč mluveno česky mládeži do 12 let nevhodný

18. 3. **AVATAR: THE WAY OF WATER - 3D**
Sobota
19:00
192 min.
V kinech od:
12/2022 160 Kč mluveno česky mládeži přístupný

19. 3. **MUMIE**
Neděle
16:00
88 min.
V kinech od:
2/2023 130 Kč mluveno česky mládeži přístupný

23. 3. **BUĎ CHLAP!**
Čtvrtek
19:30
96 min.
V kinech od:
3/2023 140 Kč mluveno česky mládeži přístupný